

PASAULIO LIETUVIAI KVIEČIAMI GIEDOTI 100-MEČIO „TAUTIŠKĄ GIESMĘ“

Šią savaitę iš Lietuvos Prezidentūros rūmų parko į interneto portalus ir socialinius tinklus paleistas pirmasis pliūpsnis kvietimų lietuviams pasaulyje liepos 6-ąją giedoti šimtmečio „Tautišką giesmę“. Tokiu būdu startavo visą birželį truksianti pilietinė kampanija, siekianti šiemet vieningam Lietuvos himno giedojimui pakviesti 4 milijonus tautiečių visame pasaulyje.

„Aš norėčiau pakviesti net ne tik lietuvius ir ne tik užsienio lietuvius, o mus visus. Tada turėsime ne tik 4 milijonus, o dar daugiau. Tai yra šimtmečio giedojimas. Labai kviečiu liepos 6-ąją, 21:00 val., su visais draugais ir visu pasauliu sugiedoti tai, kas mums svarbu – Lietuvos „Tautišką giesmę“, mūsų valstybės simbolį. Tegu visi gieda, nes mes esam dideli, esame orūs, esame didingi!“,- į lietuvius pasaulyje kreipėsi pirmąjį kvietimą tiesioginiame didžiųjų Lietuvos naujienų portalų eteriye ištransliavusi Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Dešimtąjį kartą vieningai visoje planetoje skambėsiantis himnas šiemet, kaip ir iniciatyvos gimimo metais, 2009-aisiais, visuose pasaulio kraštuose bus giedamas tuo pačiu metu – lygiai 21:00 val. Lietuvos laiku GTM+3.

Prie Prezidentės su kvietimais lietuviams pasaulyje jungėsi bei kviesti savo pažįstamus lietuvius užsienyje per platformą www.4000000.lt ragino daug į kampanijos starto renginį susirinkusių pilietišių ir visuomenėje aktyvių asmenybių. Tarp jų – muzikantas Jurgis Didžiulis, TV ir radijo vedėjas, grupės „Radistai“ narys Jonas Nainys, humoristas Haroldas Mackevičius, autosporto lenktynininkas Benediktas Vanagas, dainininkė Erica Jennings. Tiesioginės transliacijos metu jie dalinosi savo asmeninėmis patirtimis bei prisiminimais apie lietuvių bendrumą pasaulyje.

Bendru susirinkusiųjų įsitikinimu, į žodį „lietuvis“ telpa žymiai daugiau nei įprastai esame linkę manyti.

„Man šis klausimas yra labai svarbus, nes aš pats kurį laiką klaidžiojau su savo tapatybe. Aš jaučiausi labai nepilnavertiškas, kol supratau, kad lietuvis gali būti truputį kitoks. Ir kad Lietuva nėra vien vieta, tai – emocija. Aš pažįstu labai daug lietuvių, kurie nėra buvę Lietuvoje, tačiau iš kažkur tą

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė kviečia lietuvius visame pasaulyje kartu sugiedoti „Tautišką giesmę“. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

savęs kaip lietuvio suvokimą gavo“, - asmeniniu išgyvenimu dalinosi laisvą pokalbį su muzikos ir žaidimo elementais moderavęs muzikantas Jurgis Didžiulis.

Pasak jo, vieningas „Tautiškos giesmės“ giedojimas itin svarbus tiems lietuviškas šaknis turintiems žmonėms užsienyje, kurie galbūt jau pamažu atitolsta nuo Lietuvos, tačiau per tokias iniciatyvas gali grįžti į mūsų bendruomenę ir būti drauge.

„Neseniai buvau Singapūre, tokiaame verslininkų susibūrimė. Sužinojęs, kad esu iš Lietuvos, prie manęs prieina vienas verslininkas ir sako: „Aš lietuvis“. Lietuviškai jis nekalba, bet jo seneliai buvo lietuviai. Tai – ne vienintelis kartas, ir tas jausmas, kai kažkas, net nekalbantis šia kalba ar būdamas kitokios odos spalvos sakosi esąs lietuvis, yra labai stiprus ir pozityvus. Kartais atrodo, kad tokie užsienyje gyvenantys lietuviai savo lietuviškumu didžiuojasi labiau nei mes, gyvenantys čia“, - asmenine patirtimi dalinosi vienas iniciatyvos „Lietuva 4.000.000“ iniciatorių Regimantas Buožius.

Režisierius Dalius Abarius, prisimindamas vieną iš „Tautiškos giesmės“ giedojimo atvejų, pabrėžė ir šios iniciatyvos unikalumą pasaulio kontekste:

„Pirma su šia iniciatyva susijusi emocija, kurią patyriau buvo Italijoje. Buvo futbolo

čempionatas, vakarieniavome restorane ir lygiai 21:00 atsisostojome giedoti. Nepatikėsite, bet toje pačioje kavinėje atsisostojau dar du staliukai ir ėmė giedoti drauge. Italų reakcija buvo: „Kas čia vyksta? Ką jūs čia giedat? Ką dainuojat?“ Aš supratau, kaip efektingai mes atrodo viso pasaulio akyse. Įsivaizduokit, kaip visa tai atrodys, kai visi šiemet atsisostojame giedoti. Aš manau, kad tai bus labai geras pasakymas pasauliui, jog švenčiame Lietuvos 100-metį.“

Mūsų visų, net ir gyvenančių užsienyje, bendromis pastangomis kvietimas giedoti „Tautišką giesmę“ gali pasiekti šimtus tūkstančių lietuvių visame pasaulyje – tereikia pačiam pasižymėti platformoje www.4000000.lt ir kviesti tą padaryti visus užsienyje gyvenančius lietuvius. Visą birželio mėnesį skleidami žinią ir kviesdami lietuvius vieningam liepos 6-osios giedojimui socialiniuose tinkluose galite dalintis šiuo vaizdo kvietimu. Nepamirškite įrašų, susijusių su liepos 6-ąją ir „Tautiškos giesmės“ giedojimu, žymėti specialiomis žymomis #tautiskagiesme ir #musu4milijonai.

Liepos 6-ąją „Tautišką giesmę“ galime giedoti 4 milijonų chorą. Tai būtų ne tik išskirtinis globalus įvykis, bet ir proga pasijusti didesniais, nei kada manėme esantys.

www.4000000.lt

G-7 MINISTRŲ SUSITIKIME
JAV SAJUNGININKĖS PIKTINOSI
DĖL ĮVESTŲ MUITŲ

Pagrindiniai Vašingtono sąjungininkai per Didžiojo septyneto (G-7) šalių ministrų susitikimą Kanadoje birželio 2 d. perdavė vieningą šoko ir nerimo žinią, paragindami JAV prezidentą Donaldą Trumpą (Donald Trump) panaikinti sunkius muitus metalams.

Pasaulio ekonomikai priartėjus prie visapusiško prekybos konflikto, ginčas turi tęstis ir kitą savaitę Kvebeke Kanadoje įvyksiančiame G-7 viršūnių susitikime, kur D. Trumpas susitiks su kitais valstybių vadovais.

Į šiaurę nuo Vankuverio Britų Kolumbijoje esančiame kalnų kurorte Visleryje įvyksiančiame G-7 ministrų susitikime JAV išdo sekretorius Stevenas Mnuchinas nepritapo prie daugumos. Svarbios prekybos partnerės priekaištavo dėl D. Trumpo prekybos puolimo keliais frontais, o jų vyriausybės paskelbė apie atsakomąsias priemones ir teisinius iššūkius.

Finansų ministrai ir centrinių bankų vadovai vienas po kito kalbėjo apie pasipiktinimą ir pojūtį, kad senas sąjungininkas išduoda jų šalis.

Tačiau S. Mnuchinas neįteikė didelės reikšmės nesutarimams ir sakė, kad Jungtinės Valstijos yra įsipareigojusios dėl G-7 proceso.

Skelbdamas susitikimo pabaigą Kanados finansų ministras Billas Morneau sakė, kad jo ir penkių kitų šalių vyriausybės paragino S. Mnuchiną perduoti jų „vieningą susirūpinimą ir nusivylimą“ dėl D. Trumpo administracijos įvestų didelių JAV muitų plienui ir aliuminiui.

„Mes pasakėme, jog bendrai tikimės, kad jis parves žinią apie apgailestavimą ir nusivylimą dėl Amerikos veiksmų ir susirūpinimą, kad jie nėra konstruktyvūs“, – sakė B. Morneau.

Prancūzijos finansų ministras Bruno Le Maire'as taip pat išreiškė savo šalies pasipiktinimą: „Noriu aiškiai pasakyti, kad nuo JAV administracijos priklauso teisingų sprendimų priėmimas situacijai palengvinti.“

Tai, ar bus išvengta prekybos karo, „priklausys nuo sprendimo, kurį (JAV) administracija pasirengusi priimti artimiausiomis dienomis ir valandomis“, pažymėjo jis ir pridūrė: „Aš nekalbu apie artimiausias savaites.“

Pasibaigus G-7 šalių, kurioms tenka maždaug pusė pasaulio BVP, ministrų susitikimui, nebuvo paskelbta jokio bendro baigiamojo pareiškimo, o tai rodo, kad pasaulio ekonomikos širdyje dabar yra įsivyravę dideli nesutarimai. **LRT**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Minint Sąjūdžio 30-metį, veiklą pradėjo nauja Sąjūdžio banga pasivadinęs neformalus visuomeninis judėjimas „Tautos forumas“. Kaip teigiama judėjimo deklaracijoje, jo dalyviai sieks baigti Sąjūdžio iškeltų tikslų ir siekių įgyvendinimą. Dalyviai pritarė išvakarėse skelbtam deklaracijos projektui, kuris vėliau bus tobulinamas ir pildomas. Prie „Tautos forumo“ jau prisijungė Vilniaus Sąjūdžio taryba, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubas, „Vilniaus forumas“, Talka kalbai ir tautai, Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras, Jaunimo sambūris „Pro patria“, Nevyriausybinų organizacijų, padedančių stiprinti valstybinius gynybinius pajėgumus, koordinacinė taryba. „Tautos forumo“ grupės įsteigtos Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose.

LR Vyriausybėje įstrigęs Lukiškių memorialo finansavimo klausimas Vilniaus savivaldybė verčia svarstyti galimybę pačiai skirti lėšų Andriaus Labašausko projektui „Laisvės kalva“, sako meras Remigijus Šimašius.

Liberalų sąjūdis kreipėsi į teismą, reikalaudamas, jog Valstybės saugumo departamentas (VSD) paneigtų paskleistas žinias, kad koncernas „MG Baltic“ įkūrė ir kontroliavo šią partiją. Paviešintoje pažymoje teigiama, kad 2006-ais metais koncernas įsteigė visiškai kontroliuojamą partiją. Liberalų Sąjūdis įsteigtas ir partijos pirminkas parinktas vadovaujant koncerno „MG Baltic“ vadovams Dariui Mockui bei Raimondui Kurlianskiui.

Seimui pašalinus Andrių Kubilių iš specialiosios Seimo komisijos, tiriančios, ar pradėti apkaltą Socialdemokratų darbo frakcijos nariui Artūriui Skardžiui, Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų (TS–LKD) vadovas Gabrielius Landsbergis pareiškė, kad jo frakcijos nariai traukiasi iš visų „valstiečių“ organizuojamų tyrimų.

Europos Žmogaus Teisių Teismui (EŽTT) paskelbus sprendimą palestiniečio Abu Zubaydaho byloje prieš Lietuvą, LR Generalinė prokuratūra sprendimus dėl tolesnės tebevykstančio ikiteisminio tyrimo eigos priims tik išsamiai susipažinusi su oficialiu EŽTT sprendimo dokumentu bei tokį teismo sprendimą lėmusiais motyvais.

Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) Klaipėdos valdybos pareigūnai, atlikdami ikiteisminį tyrimą, gegužės 31 d. sulaukė Skuodo rajono savivaldybės vyriausiąjį architektą Tomą Bagočių. Ikiteisminio tyrimo metu surinkta pakankamai duomenų, leidžiančių įtarti, kad T. Bagočius už piniginių atlygį parengdavo pastatų statybos ar rekonstrukcijos projektus, nurodydamas tikrovės neatitinkančią informaciją, kad projekto autoriai ir projekto vadovai yra kiti asmenys. Vėliau įtariamasis pritarė savo paties parengtiems projektams ir išduodavo statybą ar rekonstrukciją leidžiantį dokumentą.

Kai 2015 m. įsiziėbė nesutarimai tarp akcininkų verslo grupėje „VP Market“, atsirado įtarimų dėl šios grupės mokesčių vengimo. Todėl, kaip teigiama Seimo NSGK pažymoje, „VP Market“ grupės vadovai siekė užsitikrinti koncerno „MG Baltic“ vadovų palaišymą ir galimybę pasinaudoti koncerno įtaka VMI ir jo valdomų žiniasklaidos priemonių pagalba. 2015 m. tarpininkaujant Tomui Dapkui buvo organizuotas Raimondo Kurlianskio ir tuometinio VMI naujojo vadovo Dainoro Bradausko susitikimas, kuriame buvo aptariami VMI atliekamos „VP Market“ grupės veiklos mokesstinės analizės rezultatai.

Valstybės saugumo departamento (VSD) pažymose kaip koncerno „MG Baltic“ kontroliuojama partija įvardytas Liberalų sąjūdis svarsto galimybę keisti partijos pirmininką. Liberalų sąjūdžio lyderis Eugenijus Gentvilas sako, kad tai tik vienas iš trijų šiuo metu partijoje svarstomų scenarijų. Sprendimą, ką daryti, pasak E. Gentvilo, liberalai priims birželio viduryje.

„Tvarkos ir teisingumo“ frakcijos nariai registravo pataisas, kurios partijoms mažintų kartelę į Seimą bei dėl valstybės finansavimo, reikalaujamą steigėjų skaičių. Pataisomis siūloma nustatyti, kad partijai patekti į Seimą daugiamandatėje apygardoje pakaktų 4 proc. rinkėjų balsų, o koalicijai – 6 proc., kai šiuo metu barjeras į Seimą yra atitinkamai 5 proc. ir 7 proc. rinkėjų balsų. Taip pat siūloma grįžt prie anksčiau galiojusios tvarkos, kai partijai steigti pakako tūkstančio steigėjų – šiuo metu partiją steigti turi ne mažiau kaip du tūkstančiai žmonių. Pataisas iniciatoriai aiškina mažėjančiu gyventojų skaičiumi.

Šiomet projektas „Misija Sibiras 2018“ sulaukė rekordinio skaičiaus savanorių. Organizatoriai gavo 967 atrankos anketas, o savaitgalį prasidėjo antrasis atrankos etapas į bandomąjį „Misija Sibiras 2018“ žygį. Bandomajam žygiui atrinkti 80 kandidatų. Norintieji patekti į ekspediciją per dvi dienas įveikė 52 km bandomąjį žygį Lietuvos miškais, pelkėmis ir upių pakrantėmis, o finišavo Kernavėje. 24 žygeiviai liepos 17-ąją Sibire, Krasnojarsko krašte, keliaus dviem skirtingais maršrutais ir tvarkys tremtinių kapus.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

NATO LIEPĖ RUSIJAI NUTRAUKTI „PIKTYBINĘ SAVO VEIKLĄ“

JAV ambasadorė NATO K. B. Hutchison.

NATO nuotr.

Gegužės 31 d. susitikus Briuselyje NATO nurodė Rusijai nutraukti prieš Aljansą vykdomą „piktybinę veiklą“.

JAV ambasadorės NATO Kay Bailey Hutchison teigimu, 29 JAV vadovaujamo Aljanso narės „perdavė griežtą, bendrą žinią“ Rusijai liautis kištis į Ukrainos reikalus bei nutraukti dezinformacijos ir kibernetinių atakų kampaniją“.

Tris valandas trukęs susitikimas buvo septintas NATO ir Rusijos Tarybos (NRC) susitikimas per pastaruosius dvejus metus. Susitikimas pirmą kartą vyko naujoje Aljanso būstinėje

Briuselyje.

„NATO narės išreiškė didžiulį savo susirūpinimą dėl įvairių klausimų, įskaitant kibernetines atakas, dezinformacijos kampanijas ir kišimąsi į nacionalinius rinkimus“, – sakė diplomatė.

Iki Ukrainos krizės, dėl kurios 2014 m. pašijo Vakarų ir Maskvos santykiai, reguliariai vykdavo NRC susitikimai. 2014-aisiais NATO buvo laikinai sustabdžiusi praktinį bendradarbiavimą su Rusija, tačiau 2016 m. NATO ir Rusijos Tarybos veikla vėl buvo atnaujinta.

NATO ir Maskvos santykiams pastaraisiais metais itin pakenkė Rusijos įvykdyta Ukrainos Krymo pusiasalio aneksija, parama separatistams Rytų Ukrainoje ir įtariamasis bandymas nuuodyti buvusį dvigubą agentą Sergejų Skripalį.

Praėjusią savaitę NATO ir ES taip pat paragino Maskvą prisiimti atsakomybę dėl lėktuvo virš Rytų Ukrainos numušimo. Tarptautiniai tyrėjai padarė išvadą, kad 2014 m. reisui MH17 skridęs lėktuvas buvo numuštas Rusijos kariuomenės brigadai priklausiusia raketa. **ELTA**

BALTARUSIJA IR ES SUSITARĖ PASPARTINTI DERYBAS DĖL PARTNERYSTĖS PRIORITETŲ

ES diplomatijos vadovė Federica Mogherini.

Reuters

Baltarusija ir Europos Sąjunga yra pasiruošusios paspartinti derybas dėl partnerystės prioritetų, gegužės 31 d. po Bendrijos diplomatijos vadovės Federicos Mogherini ir baltarusių užsienio reikalų ministro Vladimiro Makejaus susitikimo Briuselyje paskelbė Europos išorės veiksmų tarnyba.

„Šalys pasikeitė nuo-

monėmis dėl ES ir Baltarusijos bendradarbiavimo, aptarė derybų dėl ES ir Baltarusijos partnerystės prioritetų būklę ir susitarė“ jas paspartinti, sakoma pranešime. Pasak Europos išorės veiksmų tarnybos, tai yra svarbu siekiant sukurti dvišalius santykius.

Be kita ko, tame susitikime buvo aptartos ir žmogaus teisės. „F. Mogherini patvirtino, kad realūs Baltarusijos žingsniai dėl visų žmogaus teisių užtikrinimo, taip pat ir mirties bausmės panaikinimas, yra itin svarbūs būsimų santykių formavimui“, – teigiama pranešime.

F. Mogherini pabrėžė, kad yra „svarbu Baltarusijoje paskelbti mirties bausmės mo-

ratoriumą kaip pirmą žingsnį jos atšaukimo link“, ypač pasirodžius pranešimams apie naujas egzekucijas, įvykdytas šioje šalyje, ir Aukščiausiojo Teismo paliktus galioti mirties nuosprendžius.

ES diplomatijos vadovė ir V. Makėjus taip pat aptarė būtinybę bendradarbiauti branduolinio saugumo sferoje, ypač dėl Astravo atominės elektrinės statybų.

Per susitikimą „F. Mogherini patvirtino, kad Europos Sąjunga yra įsipareigojusi stabiliai, demokratiškai ir klestinčiai Baltarusijos atečiai visos tautos labui, ir pareiškė, jog ir toliau dirbs su visomis suinteresuotomis šalimis, kad pasiektų šį tikslą“, sakoma Europos išorės veiksmų tarnybos pranešime. **LRT**

ŠIAURĖS KORĖJOS IR JAV VADOVAI NEKALBĖS APIE AMERIKIEČIŲ KARIŲ BUVIMĄ P. KORĖJOJE

Jungtinių Valstijų gynybos sekretorius sako, kad birželio 12 dieną numatytame Amerikos ir Šiaurės Korėjos lyderių susitikime nebus kalbama apie amerikiečių karių buvimą Pietų Korėjoje.

Tai Jamesas Mattisas pareiškė apsilankęs Singapūre,

kuriame ir planuojamas Donaldo Trumpo bei Kim Jong Uno susitikimas. Šiuo metu Pietų Korėjoje yra apie 29 tūkst. Jungtinių Valstijų karių, kurie vykdo bendras pratybas.

Per aukšto lygio susitikimą J. Mattisas taip pat pareiškė,

kad Kinija, didindama ginklavimąsi ginčytinoje Pietų Kinijos jūros teritorijoje, siekia bauginti kaimynus, nors Pekinas tai neigia.

Amerikos gynybos sekretorius teigia, kad Vašingtonas sieks visiškos denuklearizacijos Korėjos pusiasalyje. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštui užsienį metams - \$130.00. Atskiros numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slaptyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KUR BAIGIASI KREPŠINIS, IR KUR PRASIDEDA POLITIKA

Sekminių savaitė Lietuvoje buvo ypatinga: nepaisant skandalingų politinių batalijų, susijusių su „MG Baltic“ byla, daugumos dėmesys buvo nukreiptas į kur kas svarbesnį įvykį (bent jau taip pasakytų dažnas tautietis) – ogi Eurolygos finalines kovas. Deja, viltys, kad „Žalgiris“ pateks į finalinį dvejetą, nepasiteisino, žalgiriečiai pusfinalyje pralaimėjo Eurolygos čempionei Stambulo „Fenerbahce“ (Turkija) komandai, tačiau kovoje dėl trečiosios vietos į pergalę laikėsi įsikandę dantimis ir nagais: juk dvikova turėjo ir istorinį atspalvį – „Žalgirio“ priešininkai buvo Rusijos krepšininkai iš Maskvos „CASK“ (Centrinis armijos sporto klubas). Sena „draugystė“ su šiuo klubu ši kartą pasižymėjo ir politiniu atspalviu – dėl komplikuočių tarptautinių įvykių, kurių kaltininkė yra putinistinė Rusija. Žinoma, krepšininkai vieni į kitus taip nežvelgia, jie krepšinio aikštelėje mato ne politinius oponentus, bet lygiaverčius varžovus, kolegas. Kas kita mūsų krepšinio aistruoliai (įprasta juos vadinti „sirgaliais“, tačiau, pasak kalbininkų, tai yra tiesioginis vertalas iš rusų kalbos žodžio „*bolelščiki*“, tad šis žodis nevertotinas). Nežinau, kaip Maskvos krepšinio aistruoliai vertina „Žalgirį“, tačiau mūsų tautiečiai „Žalgirio“ kovas su CASK vertina pagal sovietmečiu susiformavusią nuostatą – tai rezistencija prieš Maskvą. Sakykite, ką norite, bet kai žalgiriečiai su A. Saboniu priešakyje pirmą kartą sutriuškino CASK, lietuviai šią pergalę priėmė kaip pergalę mūšyje su okupantais! Juo labiau kad tas Maskvos klubas buvo sudarytas iš geriausių Sovietų Sąjungos krepšininkų, tarsi grietinėlė nugriebtų iš visų vadinamųjų sovietinių respublikų. Vyresnės kartos aistruoliai puikiai pamena, kaip į CASK buvo bandoma perimti ir A. Sabonį, ir kaip Lietuvos krepšinio vadovai sukosi, stengdamiesi neatiduoti žalgiriečio.

Ir šiandieninis CASK išsiskiria tuo, kad jame pagrindiniai komandos žaidėjai yra surinkti ne iš Rusijos, bet iš užsienio. Be abejo, tai kainuoja nemažus pinigus, bet juk V. Putinui negaila pinigų, norint pademonstruoti pasauliui rusų išskirtinumą... Tad „Žalgirio“ pergalė dėl šių metų Eurolygos trečiosios vietos dar įspūdingesnė dėl akivaizdaus CASK finansinio pranašumo – Maskvos klubo biudžetas kauniečių biudžetą viršija penkis kartus!

Nors atsiras tokių, kurie sakys, kad „sporto nereikia painioti su politika“, bet ne mažiau bus ir sakančių, kad tik krepšininkams tai yra sportinė pergalė, o daugybei tautiečių – tai dar ir politinė lietuvių pergalė, kuri tokia neatrodytų, jei, tarkime, varžybose dėl trečiosios vietos būtų įveikta kokia nors kita komanda (kad ir tie patys turkai).

Beje, apie politiką: „Žalgirio“ varžybas su CASK Belgrade stebėjo ir mūsų šalies vadovė Dalia Grybauskaitė. Tai tikrai didelės pagarbos mūsų krepšininkams atvejis. Tačiau socialiniuose tinkluose teko skaityti ir neigiamų atsiliepimų, neva, politikai nori pasišildyti sportininkų šlovės spinduliuose. Na, šį kartą „nemaišykim sporto su politika“ apologetai neteisūs – Prezidentė nėra „šiaip politikas“ – ji yra visos šalies atstovas, atstovaujantis visoms be išimties politinėms jėgoms, visiems

OLIGARCHAI IR VALSTYBĖ

Oligarchų siekiai gerai žinomi nuo senovės Graikijos ir per daug nesikeičia. Kuo didesnė įtaka jie turi valstybėje, tuo didesnis pavojus, kad vienas iš jų taps diktatoriumi. Graikai įstatymais ir institucijomis riboja galimybes oligarchams varžytis tarpusavyje dėl įtakos. Antra vertus, jų išlikimą valdžioje saugo vienybė, kuriama per pažįturų panašumą, asmeninius santykius.

Vieno oligarchinio klanų žlugimas yra apsivalymas, jeigu jis žymi pirmą žingsnį link europietiškos valstybės idealo, o jeigu skaidrinimas apsiriboja vienu, tai tėra vienkartinis džiaugsmas publikai ir lygesnis kelias konkurentams.

Panašią istoriją turėjome su Viktoro Uspaskicho oligarchiniu projektu. Tada audringa pradžia virto dešimt metų trukusia tragikomedija. Ji vyko tik su pasirinktais personažais, o šalia po kilimu neliečiami stygavo valstybę pagal savo poreikius lygiai tokie patys.

Žiniasklaidos pareiga atkreipti dėmesį į galimas, bet paviršiuje nematomas oligarchinio stiliaus apraiškas. Kolegė Indrė Makaraitytė gegužės 23 d. savo laidoje „Info TV“ pakalbino apie pensijų reformą atstovus iš dviejų suinteresuotų verslo organizacijų, kurios džiaugėsi „Sodros“ įmokų mažinimu 2 procentais. Vietoj to žmonės esą kaups papildomus 2 proc. antrose pakopose. Tai bus

labai naudinga komerciniams bankams.

Vienoje iš tų organizacijų, „Verslo konfederacijoje“, kaip juridinis asmuo dalyvauja advokatų kontora „Ellex Valiūnas ir partneriai“, o antroje, „Investuotojų forumė“, valdybos pirmininkas vardu advokatas Rolandas Valiūnas. Ši kontora (buvusi „Lawin“) yra viena didžiausių ir sėkmingiausių Lietuvoje, todėl nenuostabu, kad tarp jos vipinių klientų yra komerciniai bankai.

Prieš „Sodros“ įmokų mažinimą stojęs Seimo Finansų ir biudžeto komiteto pirmininkas Stasys Jakeliūnas užsiminė, kad mažinimo idėją prastūmė verslas, tačiau nekonkretizavo. Profesorius ekonomistas Romas Lazutka, iš pradžių dirbęs prie šios pensijų reformos, teigia, jog žmonės, laukiantys didesnės pensijos, vėl liks išdukti.

Už tai jis keistai išvadinamas kairiuoju (tarsi vyriausybė būtų ne kairioji), nors visoje ES net 85 proc. pensininkų pajamų yra iš viešosios pensijos, ne iš privačių kaupimo fondų. O politikas S. Jakeliūnas nelauktai gauna pylos dėl kelių korektiškų pastabų apie Lietuvos banko kompetencijos ribas.

Prieš jį užtrimituoja pats Lietuvos banko vadovas Vitas Vasiliauskas, kuris į šį postą atėjo iš tos pačios „Lawin“ ir kuris šiomet įpusės antrą kadenciją. Minėtoje laidoje jis pasidžiaugė, kad valstybinio

NATO NEATEITŲ Į PAGALBĄ IZRAELIUI IRANO ATAKOS ATVEJU

NATO nesiimtų ginti Izraelio, jeigu jį atakuotų pagrindinis jos priešininkas Iranas, sakoma šeštadienį paskelbtame Aljanso generalinio sekretoriaus interviu.

Bloko vadovas Jensas Stoltenbergas sakė Vokietijos savaitraščiui „Der Spiegel“, kad Izraelis yra NATO partneris, bet ne narys, tad Aljanso „saugumo garantijos“ šiai

šaliai netaikomos.

J. Stoltenbergas pažymėjo, kad NATO nedalyvauja Artimųjų Rytų taikos procese arba šio regiono konfliktuose.

Šis jo pareiškimas nuskambėjo padidėjęs įtampai tarp Izraelio ir Irano. Pastaruoju metu Izraelio premjeras Benjaminas Netanyahu suintensyvino kritiką, nukreiptą prieš 2015 metų sutartį tarp

Lietuvos banko siūlymai dėl pensijų reformos buvo didžiąja dalimi įgyvendinti. Deja, sėkmė nusišypsojo ne Lietuvos žmonėms, o komerciniams bankams, nes privatus pensijų fondai yra svarbi jų verslo dalis.

Senovėje turtui ir galiai apsaugoti statydavo tvirtoves. Mūsų laikais kuriama jėgos veikimo sfera. Ji yra kaip minų laukas, kuriame bus išsprogdintas kiekvienas grėsmingai priartėjęs svetimasis.

Pilną apsaugos komplektą oligarchams gali užtikrinti tik tiekimas iš visų trijų valdžių (įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės), sustiprintas žiniasklaidos skydų ir kalavijų. Tada saugu kaip už keturių mūrų. Būtų labai keista, jei protingiausių galvų galintys pasisamdyti oligarchai statytųsi tvirtoves be vienos sienos, nes kitos tada netenka prasmės.

Paleisti viešumon „MG Baltic“ veiklos epizodai rodo, kad jie tokios klaidos nedarė ir tvarkėsi iš pagrindų, rūpinamiesi visomis saugumą bei klestėjimą užtikrinančiomis atramomis. Nors oligarchų veikimas dažniau nujaučiamas, negu matomas ar įrodomas, naivu būtų manyti, kad „MG Baltic“ koncernas vienintelis pasirinko oligarchinį veikimo stilių.

Greitai pamatysime, ar teisėsauga norės likti paskutine naivuole Lietuvoje.

Ramūnas Bogdanas, LRT

galingųjų šalių ir Irano, pagal kurią Teheranas įsipareigojo apriboti savo branduolinę programą mainais į sankcijų sušvelninimą.

JAV prezidentas Donaldas Trampas praeitą mėnesį išvedė savo šalį iš šios sutarties.

Izraelio ir Irano pajėgos taip pat buvo susirėmusios dėl Teherano karinio vaidmens Sirijoje.

LRT

SIEKS ANTROJO „BREXIT“ REFERENDUMO

Jungtinė Karalystė gali patirti didžiulę žalą, jeigu dėl „Brexit“ nebus surengtas dar vienas referendumas. Taip sako milijardierius George`as Sorosas, kuris imasi iniciatyvos, kad išgelbėtų britus nuo pražūties.

Atviros visuomenės fondo įkūrėjas tvirtino, jog užsitęsios skyrybos su ES gali padėti įtikinti britus, kad yra svarbu likti joje. Nors filantropas supranta, kad galutinis sprendimas priklauso Jungtinės Karalystės žmonėms, jo teigimu, geriau apsispręsti dabar, o ne vėliau. **LRT**

Kęstutis Šilkūnas

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTE ATIDARYTA PARODA, SKIRTA BALTIJOS ŠALIŲ IR JAV PARTNERYSTĖS ŠIMTMEČIUI PAMINĖTI

Gegužės 30 d. JAV Valstybės departamento Diplomatinijos centre buvo atidaryta paroda, skirta Baltijos valstybių ir Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) partnerystės šimtmečiui paminėti. Parodą surengė Jungtinis Baltijos Amerikos nacionalinis komitetas (JBANC), minėdamas Baltijos valstybių nepriklausomybių šimtmečius. Prie parodos organizavimo taip pat prisidėjo JAV Valstybės departamentas.

„Švęsdami Baltijos valstybių šimtmečius, dar kartą galime įvertinti, jog mūsų stiprybė glūdi mūsų vienybėje. Tą liudijome visam pasauliui, kai susikibę už rankų stovėjome Baltijos kelyje. Tą liudija ir ypatingi Baltijos šalių ir

Amerikos santykiai. Mūsų tautos stovėjo kartu laisvės pusėje visus sovietinės okupacijos metus, dėl principingos ir tvirtos JAV pozicijos Baltijos valstybių okupacija niekuomet nebuvo pripažinta. Esame dėkingi, kad mūsų šalių vėliavos šiame, Valstybės departamento, pastate, visus okupacijos metus nuolatos primindavo apie mūsų laisvės bylą,” – parodos atidaryme sakė Lietuvos ambasadorius Rolandas Kriščiūnas.

Iškilmingo parodos atidarymo metu Baltijos valstybės sveikino JAV Valstybės departamento laikinoji JAV Valstybės sekretoriaus padėjėjo pavaduotoja Sharon Hudson Dean, JBANC vadovas Karl Altau.

Lietuvos ambasadorius Rolandas Kriščiūnas (dešinėje) ir JBANC narys Henry Gaidis. *LR ambasados JAV nuotr.*

JAV Valstybės departamento Diplomatinijos centre JBANC paroda.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVOSE KOVOJĘ ŽYDAI YRA VERTI DIDELĖS PAGARBOS

Š.m. gegužės 30 d. Kaune Lietuvos kariuomenė, bendradarbiaudama su Izraelio ambasada ir Lietuvos žydų bendruomene, surengė Lietuvos Nepriklausomybės kovose kovojusių žydų tautybės Lietuvos karių pagerbimo renginį, rašoma pranešime spaudai.

„Tarpukariu Lietuvos valstybės idėja patikėjo daug to meto žmonių, ne tik lietuvių. Galbūt jų motyvai ir buvo skirtingi, tačiau pagrindinis tikslas vienodas – laisva Lietuva, kurioje visiems gera ir saugu gyventi”, – sakė Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Jonas Vytautas Žukas.

Pasak Lietuvos kariuomenės vado, Lietuvos Nepriklausomybės kovų dalyvių gretose buvo įvairių tautybių žmonių. Vien žydų tautybės Lietuvos karių skaičiuojama apie 3 tūkstančius. Iš jų apie pusė tūkstančio į Lietuvos kariuomenę atėjo savanoriais. Apie 20 žydų buvo įvertinti aukščiausiais kariniais Lietuvos valstybės apdovanojimais – Vyčio kry-

žiaus ordinais. Tai liudija, kad žydų indėlis į Lietuvos gynybą buvo ženklus ir kad jie yra verti didelės pagarbos.

„Dalyvauti renginyje, kur pagerbiami žydų kariai, kovoję už Lietuvos laisvę petys petin su broliais lietuviais, man yra didelė garbė, nes esu čia ir kaip Izraelio ambasadorius, ir kaip žydas, ir kaip atsargos karininkas”, – sakė Izraelio ambasadorius Amiras Maimonas.

Kalbedamas apie Nepriklausomybės kovas Izraelio ambasadorius pabrėžė, kad nors to meto Lietuvos savanoriai buvo skirtingų religinių konfesijų, bet jie visi buvo Lietuvos piliečiai, kurie kovojo kartu už Lietuvos nepriklausomybę.

„Dėkoju už pripažinimą ir už ceremoniją, kuri čia vyksta. Noriu pasakyti savo istoriją. Mano proprosenelis dalyvavo mūšiuose prieš carinę Rusiją. Jis buvo gydytojas, baigęs Varšuvos universitetą. Gydė sukilėlius miškuose ir už tai buvo nubaustas caro kariuomenės. Ir šiandien mano pusbrolis tarnauja Lietuvoje,

Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Jonas Vytautas Žukas. *KAM nuotr.*

atstovaudamas JAV pajėgas. Aš labai didžiuojuosi, kad buvo ir yra žydai, kuriems Lietuvos Nepriklausomybė yra labai svarbi”, – ambasadoriui antrino Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky.

Iškilminga pagerbimo ceremonija vyko Kauno senamiestyje, A. Mapu gatvėje esančio pastato, kuriame 1937–1940 m. veikė Žydų karių, dalyvavusių Lietuvos nepriklausomybės atvadavime, sąjunga.

Iškilmingoje pagerbimo ceremonijoje taip pat dalyvavo

Lietuvos žydų bendruomenės nariai, Kauno karinės įgulos dalinių vadai, Garbės sargybos kuopos kariai, kauniečiai.

Po ceremonijos renginio dalyviai buvo pakviesti dalyvauti Vytauto Didžiojo karo muziejuje vykusioje diskusijoje tema „Lietuvos žydų indėlis į Lietuvos Nepriklausomybės kovas” ir Lietuvos Karinių oro pajėgų orkestro koncerte.

„Žydai Lietuvą laikė savo valstybe, rūpinosi ja ir kuomet atėjo sunkus metas. Ne vienas jų tuomet tapo Lietuvos savanoriu”, – pradėdamas diskusiją

sakė jos moderatorius, karo istorikas prof. Valdas Rakutis. Renginyje pasisakė Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Jonas Vaičenonis, Vytauto Didžiojo karo muziejaus tyrinėtoja dr. Aušra Jurevičiūtė, Lietuvos žydų bendruomenės atstovai.

Lietuvos Nepriklausomybės kovose kovojusių žydų tautybės Lietuvos karių pagerbimo renginys yra vienas iš Lietuvos kariuomenės atkūrimo 100-mečiui paminėti skirtų Krašto apsaugos sistemos organizuojamų renginių.

LRT

LIETUVA IR PASAULIS

Vilniuje gegužės 31 d. atidarytas **Gvatemalos garbės konsulat**tas, kuriam vadovauja garbės konsulė verslininkė **Asta Naumenko Meschino**, teigiama Užsienio reikalų ministerijos (URM) pranešime. Atidaryme dalyvavęs Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departamento direktorius Eduardas Borisovas pasidžiaugė stiprėjančiais Lietuvos ir Gvatemalos ekonominiais ir kultūriniais ryšiais. Ceremonijos metu Gvatemalos garbės konsulei įteikta egzektivatūra – leidimas vykdyti Gvatemalos garbės konsulės Lietuvoje pareigas. Šį leidimą, atsižvelgdamas į Gvatemalos Prezidento ir diplomatijos vadovės sprendimą, pasirašė Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Šiemet Lietuva ir Gvatemala švenčia diplomatinį santykių užmezgimo 25 metų sukaktį. Diplomatiniai santykiai užmegzti 1993 metų gruodžio 14 dieną. Nuo 2017 metų Lietuvos garbės konsule Gvatemaloje dirba Roxana Michelle Prieto Andrade. Lietuvai akredituota Gvatemalos ambasada Švedijoje. 2017 metais Lietuvos ir Gvatemalos prekybos apyvarta, lyginant su ankstesniais metais, padidėjo 4,5 karto ir pasiekė 1,3 mln. eurų.

Gegužės 31 dieną Vilniuje surengtos Lietuvos ir Armėnijos užsienio reikalų ministerijų konsultacijos, vadovaujamos Lietuvos užsienio reikalų viceministro Dariaus Skusevičiaus ir Armėnijos Respublikos užsienio reikalų viceministro Garenio Nazariano. ES-Armėnijos Visapusiškos ir tvarios partnerystės susitarimas buvo pasirašytas 2017 metų lapkričio 24 dieną Briuselyje ES Rytų partnerystės viršūnių susitikimo metu. Šis susitarimas pakeis ankstesnį nuo 1999 metų ES ir Armėnijos santykius reglamentavusį Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą. 2017 metais Lietuvos ir Armėnijos dvišalė prekybos apyvarta siekė 36.9 mln. EUR ir, palyginti su 2016 metais, padidėjo 56 proc. Armėnija – 60-oji Lietuvos prekybos partnerė.

Gegužės 29 dieną Škotijoje besilankantis Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje Renatas Norkus susitiko su Škotijos Pirmąja ministre Nicola Sturgeon ir aptarė Lietuvos santykių su Škotija glaudinimo galimybes, plėtojant ryšius verslo, inovacijų, kultūros, akademinio ir parlamentinio bendradarbiavimo srityse.

Gegužės 29 dieną Prahoje jau vienuoliktus metus Šiaurės ir Baltijos šalių ambasados surengė bendrą nacionalinių dienų minėjimą. Puikia tradicija Čekijos politiniame ir diplomatiniam gyvenime tapęs renginys sukvietė gausų būrį šalies politikų, visuomenės veikėjų bei diplomatų.

Gegužės 28 dieną Liepojoje, prie Universiteto Gamtos mokslų ir inžinerijos fakulteto (buvusios Liepojos gimnazijos) įvyko atminimo lentos, skiriamos trims Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarams, kurie mokėsi Liepojos gimnazijoje, atidengimas. Stanislovas Narutavičius baigė Liepojos gimnaziją 1882 metais, Jonas Smilgevičius – 1893 metais, o Aleksandras Stulginskis, 1922-1926 metais buvęs Lietuvos Prezidentu, baigė gimnazijos 5 klases 1904 metais. Renginyje dalyvavo Kovo 11-osios Akto signatarai, Liepojos savivaldybės ir universiteto, Vasario 16-osios klubo ir Signatarų namų Vilniuje, Lietuvos URM, Šiaulių universiteto atstovai, Vilniaus anykštėnų sambūrio delegacija, delegacija iš Užvenčio (kur saugomas J. Smilgevičiaus paveldas), Liepojos lietuvių bendruomenės nariai.

Gegužės 26 dieną Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Šarūnas Adomavičius dalyvavo Lenkijos Parlamente vykusioje NATO Parlamentinės Asamblėjos pavasario sesijoje. Sesijos metu NATO Parlamentinės Asamblėjos viceprezidentė Lietuvos Seimo delegacijos vadovė Rasa Juknevičienė pasisakė apie Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo svarbą prisidedant prie Europos saugumo užtikrinimo šiuolaikinių grėsmių akivaizdoje ir pabrėžė bendrus abiejų valstybių istorinius saitus ir vertybes.

LR Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius gegužės 26 dieną Švedijos užsienio reikalų ministrės Margot Wallström kvietimu lankėsi Stokholme, kur dalyvavo Švedijos lietuvių, latvių ir estų bendruomenių organizuojamame „Baltijos šalių dienos“ kultūriniame renginyje, skirtame šių šalių nepriklausomybių šimtmečiams paminėti. Renginio atidarymo metu ministras L. Linkevičius pasveikino Švedijoje gyvenančią lietuvių bendruomenę bei latvių ir estų diasporas, pabrėždamas Šiaurės ir Baltijos šalių glaudų bendradarbiavimą, siejamą vienybe laikantis tų pačių vertybių ir demokratijos principų.

Lietuva remia Jungtinių tyrėjų biuro pastangas ir pasitiki atliktu nepriklausomu ir nešališku tyrimu dėl Malaizijos avialinijų lėktuvo, skridusio reisu MH17 virš Ukrainos, tragiškos katastrofos 2014 metų liepos 17 dieną aplinkybių. Australijos, Belgijos, Malaizijos, Nyderlandų ir Ukrainos įkurtas Jungtinių tyrėjų biuras paskelbė, kad Malaizijos avialinijų lėktuvas MH17 buvo numuštas virš Rytų Ukrainos BUK tipo raketa, kuri buvo įvežta iš Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų 53-iosios priešlėktuvinės brigados, dislokuotos netoli Kursko.

Parengta pagal LR URM pranešimus

NARYSTĖ EBPO UŽBAIGIA LIETUVOS ĮSITVIRTINIMĄ PASAULINĖSE ORGANIZACIJOSE

Gegužės 30 d., Paryžius. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Lietuvos prisijungimo prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos konvencijos (EBPO) susitarimą. Jį ratifikavus Seimui, Lietuva oficialiai taps 36-ąja šios organizacijos nare. Lietuvą įstojus į EBPO pasveikino ceremonijoje dalyvavęs Prancūzijos Prezidentas Emmanuelis Macronas, EBPO vadovas Angelo Gurria.

Lietuva yra viena greičiausiai stojimo į EBPO procesą užbaigusių šalių per visą šios organizacijos istoriją. Pasak Prezidentės, tai rodo sutelktas visos valstybės pastangas ir stiprią politinę valią. Narystės siekį EBPO Tarybai šalies vadovė pristatė prieš penkerius metus. Simboliška, kad švęsdama atkurtos nepriklausomybės šimtmetį šiandien Lietuva užbaigia savo įsitvirtinimą pasaulinėje arenoje – EBPO yra paskutinė iš svarbių tarptautinių organizacijų, į kurias įstojame.

Prezidentės teigimu, EBPO yra ypač įtakinga organizacija – tai de facto pasaulio galingųjų valstybių G-7 sekretoriatas ir G-20 idėjų kalvė. Todėl narystė mums suteiks daugiau galimybių prisidėti formuojant pasaulio ekonominę darbotvarkę, geopolitinius procesus.

Šalies vadovė pabrėžia, kad EBPO suteikia milžinišką potencialą Lietuvai. Jau pats stojimo procesas pastūmėjo seniai pribrendusias reformas, o visateisė narystė duos dar daugiau naudos. Didžiausios galimybės Lietuvai atsiveria 5 srityse: ekonomikos ir viešojo valdymo, finansų, švietimo, socialinės apsaugos ir kovos su korupcija.

EBPO formuoja geriausias šalių ūkio valdymo praktikas, todėl ekonomikos srityje Lietuva ir toliau koncentruosis į valstybės valdomų įmonių veiklos efektyvumą ir skaidru-

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Paryžiuje pasirašė stojimo sutartį dėl Lietuvos prisijungimo prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos konvencijos. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

mo didinimą. Dar stojimo metu buvo imtasi svarbių urėdijų ir susisiekimo įmonių pertvarkų, realiai pradėtas valstybės valdomų įmonių depolitizavimas. Todėl naudojantis EBPO ekspertize numatoma ir toliau tęsti šias valstybei svarbias reformas.

Didelis dėmesys bus skiriamas šalies pramonės stiprinimui ir inovacijų plėtrai – pasitelkiant EBPO ekspertizę Lietuva sieks užtikrinti geriausias sąlygas kurti naujas darbo vietas, didinti konkurencingumą, skatinti progresyvų verslą. Dar stojant į EBPO Prezidentė inicijavo pokyčius mokslo ir inovacijų politikoje – šiandien valstybės finansavimas mokslui jau skiriamas už pažangą ir išradimus, o ne už pastatų išlaikymą, inovatyviam verslui taikomos mokesstinės lengvatos.

Finansų ir fiskalinės politikos klausimai yra vieni svarbiausių EBPO veiklos prioritetų. Todėl EBPO ekspertizė bus svarbi formuojant ir įgyvendinant Lietuvos fiskalinę politiką, užtikrinant šalies finansinį stabilumą, geresnį ekonomikos procesų prognozavimą ir analizę. EBPO šalys bendradarbiauja prisidedamos prie kovos su mokesčių vengimu pasinaudojant slėpimo schemomis, siekdamos išvengti dvigubo apmokestinimo.

Ypač Lietuvai svarbi narystės nauda **švietimo srityje**, nes EBPO narių patirtis vertinama kaip geriausia pasaulyje. Pasinaudodami ja galėsime spręsti konkrečius Lietuvos švietimo iššūkius. Dar derybų metu EBPO atliko Lietuvos švietimo sistemos analizę, kuri leido operatyviai reaguoti ir imtis veiksmų lopant švietimo spragas. Prezidentė pagal EBPO rekomendacijas taip pat inicijavo pokyčius profesinio mokymo srityje, kad studijos būtų konkurencingos ir atitiktų darbo rinkos poreikius.

Vienas iš svarbiausių EBPO standartų – skaidrumas. Todėl Lietuva ketina ir toliau stiprinti antikorpucines priemones. Dar stojimo metu Prezidentė pati inicijavo Baudžiamojo kodekso pataisas, kuriomis buvo dešimteriopai padidintos baudos už korupcinius nusikaltimus. Ši iniciatyva buvo ypač svarbi vertinant Lietuvos **pažangą kovoje su korupcija**.

Taip pat EBPO didelį dėmesį skiria **socialinės apsaugos stiprinimui** bei pajamų nelygybės mažinimui šalyse narėse. EBPO ekspertai padeda valstybėms tobulinti mokesčių sistemas, kad jos ne tik užtikrintų pakankamas valstybės pajamas, bet ir būtų socialiai teisingos, mažintų skurdą.

Prezidentės spaudos tarnyba

BALTIJOS ŠALIŲ STIPRYBĖS PAGRINDAS YRA VIENYBĖ

Birželio 1 dieną Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius Stenfordo universitete dalyvavo JAV Baltijos studijų plėtros asociacijos surengtoje konferencijoje, skirtoje paminėti Baltijos šalių nepriklausomybės šimtmetį.

Ministras L. Linkevičius kartu su Latvijos užsienio reikalų ministru Edgaru Rinkevičiumi ir buvusiu Estijos Prezidentu Toomu Hendriku Ilvesu dalyvavo apskritojo stalo diskusijoje „Baltijos šalių išskirtinumas?“, kurią moderavo Stenfordo universiteto politikos mokslų profesorė Anna Grzymala-Busse. Diskusijoje

Lietuvos užsienio reikalų ministras pabrėžė, kad Baltijos šalių stiprybės pagrindas yra vienybė, tačiau vieninga ES išorės politika ir stipri transatlantinė partnerystė yra neatšiejamos Baltijos šalių regiono saugumui užtikrinti.

Vizito Stenfordo universitete metu ministras L. Linkevičius susitiko su vienu žymiausių politikos mokslų teorijos atstovų – Stenfordo universiteto profesoriumi Francis Fukuyama, ir buvusią JAV valstybės sekretore, Stenfordo universiteto profesore Condoleezza Rice.

Ministras taip pat apsilankė Hooverio instituto archyvuose,

kuriuose saugoma didelė XX a. Lietuvos istorijos dokumentų kolekcija, susitiko su Šiaurės Kalifornijos lietuvių bendruomene.

JAV Baltijos studijų plėtros asociacija (*Association for Advancement of Baltic Studies*) – tai tarptautinė, ne pelno siekianti švietimo ir mokslo organizacija, įkurta 1968 metais. Asociacijos tikslas – organizuojant konferencijas ir remiant mokslinius tyrimus, skatinti Baltijos studijų plėtrą. Baltijos studijų plėtros asociacijos konferencijos organizuojamos kas antrus metus.

LR URM

LIETUVOS ANEKSIJOS NEPRIPAŽINIMAS

Prieš 30 metų užgimusį Sąjūdį, kuris iš pradžių kalbėjo apie didesnę savarankiškumą Sovietų Sąjungos sudėtyje, Vakarų šalys sveikino, interviu LRT.lt sako teisininkas, Konstitucinio Teismo pirmininkas **Dainius Žalimas**. Tačiau kai paaiškėjo, kad Lietuva gali paskelbti nepriklausomybę, reakciją atsirado įvairių, nors labai akivaizdžiai ir viešai prieštaraujama nebuvo.

Kalbėdamas apie JAV laikyseną, teisininkas sako, kad nors JAV Lietuvos nepriklausomybę pripažino pakankamai vėlai – 1991 m. rugsėjo 2 d., tačiau jei ne JAV su savo politika, vargu ar Vakarų šalys būtų išlaikiusios aneksijos nepripažinimo politiką.

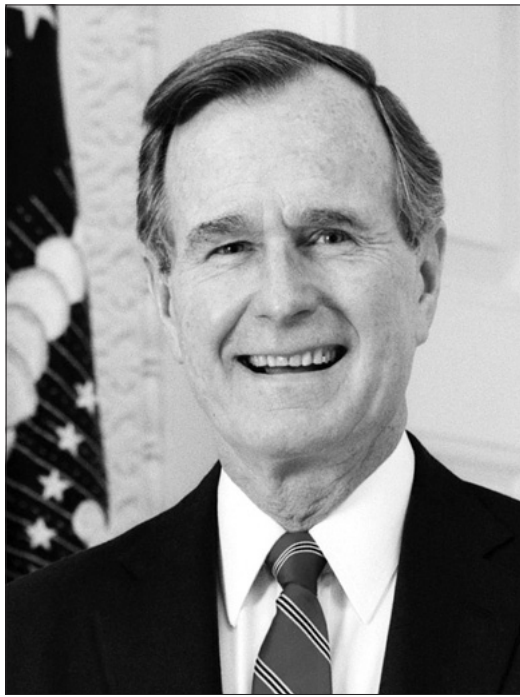
„JAV visą laiką buvo tas variklis, kuris ragino nepripažinti Baltijos šalių aneksijos ir traktuoti jas kaip laikinai okupuotas. Tai buvo labai svarbu, gal net svarbiausia teisiniu požiūriu“, – tvirtina D. Žalimas.

– Kaip į Sąjūdžio gimimą žiūrėta užsienyje? Kurios šalys žiūrėjo atsargiai, gal net priešiška, o kurios palankiausiai?

– 1988 m. didžioji dalis šalių tiesiog sveikino Sovietų Sąjungos valdomoje teritorijoje – nes Lietuva nebuvo Sovietų Sąjungos dalimi, buvo okupuota – vykstančius demokratinius pokyčius. Pats Sąjūdis, kuris, beje, vadinosi Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiu, iš pradžių taktiškai buvo pasirinkęs pritarimą pertvarkos – viešumo, demokratizacijos – politikai. Taigi būtų labai sunku pasakyti, kieno ta reakcija galėjo būti neigiama. O po to, matyt, atsirado visokių reakcijų ir mes turime įvairių to meto užsienio valstybių veikėjų, diplomatų liudijimų.

– Tos įvairios reakcijos atsirado tuomet, kai pradėta kalbėti apie visiškos nepriklausomybės paskelbimą?

– Jos atsirado, kai pradėta suprasti, kad taip iš tiesų gali atsitikti. Susitikimuose, pvz., Sąjūdžio atstovų susitikime su JAV ambasadoriumi Maskvoje, nedaug likus iki Kovo 11-osios akto paskelbimo, iš tiesų nebuvo ypatingo pritarimo nepriklausomybės atkūrimui. Bet pačioje pradžioje – 1988 metais, kol [Sąjūdžio tikslai] pažodžiui atitiko Michailo Gorbačiovo

JAV prezidentas G. H. W. Bushas. *Baltieji rūmai*

keltus pertvarkos tikslus, didžioji dauguma užsienio valstybių nematė M. Gorbačioviui jokios grėsmės. Visą laiką buvo balansuojama tarp interesų išlaikyti M. Gorbačiovą ir kartu remti demokratizacijos procesus.

Šalia to egzistavo Lietuvos, Latvijos, Estijos aneksijos nepripažinimo politika ir štai dėl ko labai atvirai prieštarauti vėliau išsikristalizavusiam Sąjūdžio siekiui [Vakarų šalys] negalėjo. Sąjūdžio siekį atkurti Lietuvos valstybės nepriklausomybę siečiau su

Sąjūdžio mitingas Vilniuje.

Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus nuotr.

1989 m. vasario 16-ąją. Tą dieną buvo priimta tokia speciali Sąjūdžio Seimo rezoliucija, o iki tol kalbėta apie Lietuvos TSR suverenitetą Sovietų Sąjungos sudėtyje, bet tai buvo labiau dėl taktinių sumetimų. Bet šiaip buvo labai sunku prieštarauti – bent jau akivaizdžiai, o ne kažkur politikos ar diplomatijos užkulisuose, nes didžioji dauguma Vakarų valstybių laikėsi aneksijos nepripažinimo politikos, kas reiškė, kad Lietuva nėra Sovietų Sąjungos dalis ir visiškai teisėta yra atkurti jos nepriklausomybę.

Taigi labai akivaizdaus prieštaravimo, kalbant apie Vakarų valstybes, net ir neįžvelgčiau, bet buvo galima matyti raginimų būti atsargiais, nepakenkti M. Gorbačioviui. Prisimenam dar Vokietijos kanclerio Helmuto Kohlio ir Prancūzijos prezidento Francois Mitterrand'o laišką

(čia jau po nepriklausomybės paskelbimo), kuris irgi galėtų sukelti įvairių minčių [laiške, adresuotame Vytautui Landsbergiui, buvo prašoma suspenduoti Lietuvos Nepriklausomybės deklaraciją ir kalbėtis su M. Gorbačiovu – LRT.lt]. Bet daugiau tai buvo patarimai laikytis nuosekliau ir nepakenkti M. Gorbačioviui, kuris buvo siejamas su Sovietų Sąjungos demokratizacija.

– O ko buvo bijomasi? Kas galėjo nutikti, jei M.

Gorbačioviui būtų pakenkta?

– Buvo bijomasi, kad pasinaudojus tuo, jog Baltijos šalys kelia reikalavimus atkurti nepriklausomybę (ir ne vien Baltijos šalys, juk ir Sovietų Sąjungos pakraščiai judėjo – Gruzija, Armėnija, Azerbaidžanas, Ukraina ir kt.), nebūtų vėl sugrąžinta diktatūra. Nors ta diktatūra neformaliai visada egzistavo – Sovietų Sąjungos Komunistų partijos vadovaujantis vaidmuo, kuris buvo deklaruotas Konstitucijoje, taip ir nebuvo panaikintas. Bet varžtai buvo atleisti.

Tad šiuo atveju buvo baiminamasi, kad reikalavimai, kurie gali lemti Sovietų Sąjungos subyrėjimą, gali privesti prie to, jog M. Gorbačiovas bus nuverstas (tas, beje, galėjo išsipildyti 1991 m. rugpjūtį) ir kad bus sugrįžta prie represijų ir diktatūros.

– Kalbant apie tą laikotarpį, kai užsienio valstybės suprato, jog Lietuva sieks visiškos nepriklausomybės, ar galima sakyti, kad priešiškausia Vakarų šalis buvo Prancūzija? Plačiai yra nuskambėjusi F. Mitterrand'o citata, kad „Lietuviai viską sužlugdys. Jie beveik niekada nebuvo laisvi. [...] Suprasciau, jei Gorbačiovas turėtų griebtis jėgos.“ Ar gal tai tik viena citata (pasakyta, beje, privačiai) ir galbūt Prancūzija nebuvo tokia jau priešiška?

– Rinkčiausi antrąją variantą. Na, kaip žiūrėti... Buvo šalių, kurios visiškai abejingai stebėjo šituos procesus. Man, kaip teisininkui, Prancūzija tikrai neatrodo pati priešiškausia. Pavyzdžiui, buvo pareiškimų 1990 m. ar 1991 m., tiesa, ne F. Mitterrand'o, o užsienio reikalų ministro Roland'o Dumas, kai jis sakė, kad Baltijos šalys išsaugojo savo kontinuitetą ir jų nereikia iš naujo pripažinti. Iš esmės tai reiškia, kad reikia pripažinti tik naują valdžią. Bet jis supranta, kad tai yra okupuotos šalys, kad jos dabar

atkuria nepriklausomybę ir tas pripažinimas, palyginti su naujų valstybių pripažinimu, iš esmės yra kitoks.

Taigi teisiniu požiūriu Prancūzija nebuvo tokia [priešiška]. Na, o ištrauktos vienos kitos frazės, vieno kito posakio – žiūrint, kokiame kontekste, žiūrint, kam jis buvo skirtas – pernelyg nesureikšminčiau. Bet, aišku, vienos šalys buvo atsargesnės, kitos – drąsesnės.

– O kokia buvo Jungtinių Valstijų reakcija?

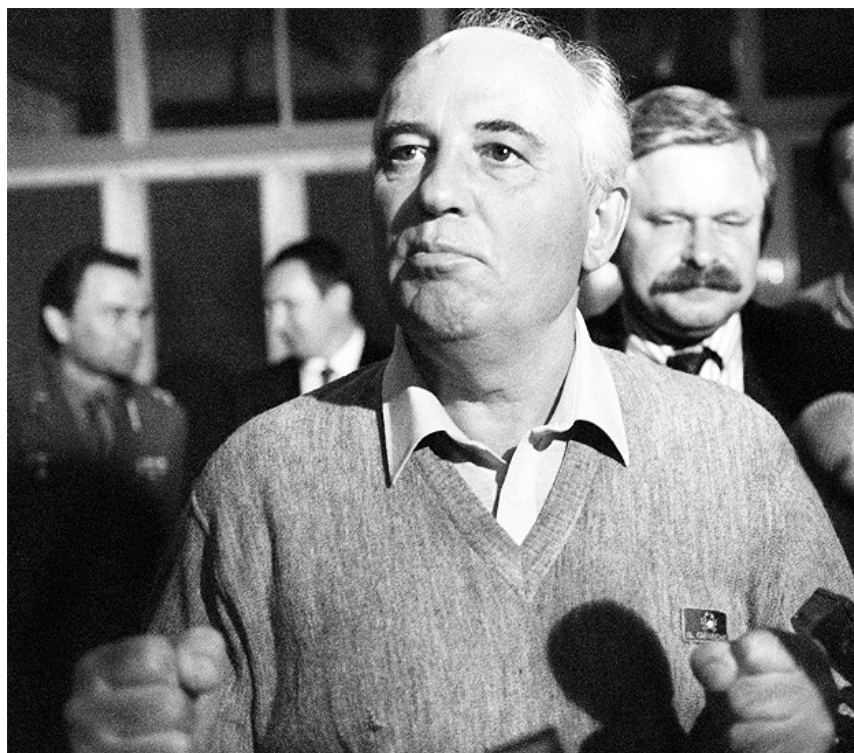
– Jos [Lietuvos nepriklausomybę] pripažino pakankamai vėlai – 1991 m. rugsėjo 2 d. O daugybė šalių iki tol jau buvo pripažinusios. Bet žiūrint apskritai – jei ne JAV su savo politika, vargu ar Vakarų šalys būtų išlaikiusios aneksijos nepripažinimo politiką. Nes JAV visą laiką buvo tas variklis, kuris ragino nepripažinti Baltijos šalių aneksijos ir traktuoti jas kaip laikinai okupuotas. Tai buvo labai svarbu, gal net svarbiausia teisiniu požiūriu.

Įvairiais laikotarpiais būna vienokie ar kitokie prezidentai ir šiuo atveju buvo pasirinkta maksimaliai laukti, kol ir pats M. Gorbačiovas pripažins [Lietuvos nepriklausomybę], bet vis tiek nesulaukė, nes toks M. Gorbačiovo žingsnis sekė tik rugsėjo 6 d.

– Paminėjote, kad kai kurios šalys įvykius stebėjo abejingai. Kurios ir kas lėmė tokią jų laikyseną?

– Nelabai ką tekdavo girdėti, pavyzdžiui, apie Portugalijos, Ispanijos, Nyderlandų poziciją. Švedija, beje, buvo praktiškai vienintelė Vakarų valstybė, kuri pripažino Lietuvą esant teisėta Sovietų Sąjungos dalimi. Taigi Švedija 1988 m. delimitavo Lietuvai priklausančias jūros erdves kaip su Sovietų Sąjunga – delimitavo tai, kas Sovietų Sąjungai negalėjo priklausyti, t. y., ekonominę zoną, kontinentinį šelfą Baltijos jūroje. Tai yra pavyzdys elgesio, kurį galima laikyti net ir neteisėtu.

Jurgita Kuzmickaitė, LRT

M. Gorbačiovas (jam už nugaros A. Ruckojus).

AFP/Scanpix nuotr.

KLIVLANDAS, OH

GRAŽIOS IR PRASMINGOS APEIGOS

Šio straipsnio autorius „Dirvoje” jau anksčiau yra rašęs apie kasmetines Klivlando Šv. Kazimiero parapijos Atminimo dienos (Memorial Day) apeigas. Federaline švente ji tapo 1971 metais. Metams slenkant jos pavadinimas keitėsi. Ši diena yra skirta žuvusiems JAV kariams prisiminti, lankant ir puošiant jų kapus, pagerbiant juos paradais.

Gegužės 28 d. šios didžios dienos apeigas Šv. Kazimiero parapijos aikštėje surengė Šv. Jurgio katalikų veteranų 613-as postas. Jos prasidėjo punktualiai 8:30 val. r. JAV vėliavos pakėlimu ir nuleidimu iki pusės stiebo. Abiejose jos pusėse plevėsavo Ohajaus valstijos ir P.O.W./M.I.A. vėliavos.

Prie pusryčių stalo kunigas J. Bacevice ir Garbės sargybos nariai.

A.V. Matulionio nuotr.

eigose jis pradėjo dalyvauti prieš daugelį metų. Lietuvos Respublikos garbės konsulė Ingrida Bublys į šias apeigas neatvyko.

Šv. Mišias aukojo posto kapelionas kun. Joseph Bacevice, savo pamoksle pabrėždamas šios dienos ir Dievo svarbą mūsų gyvenime.

Šv. Mišioms pasibaigus ir išnešus vėliavas, šventės dalyviai rinkosi į parapijos svetainę pusryčiams, kuriuos malda pradėjo parapijos klebonas. Pasisotinus, posto vadas Larry Stochl padėkojo susirinkusiems ir buvusiam merui Davidui Lynchui.

Algirdas V. Matulionis

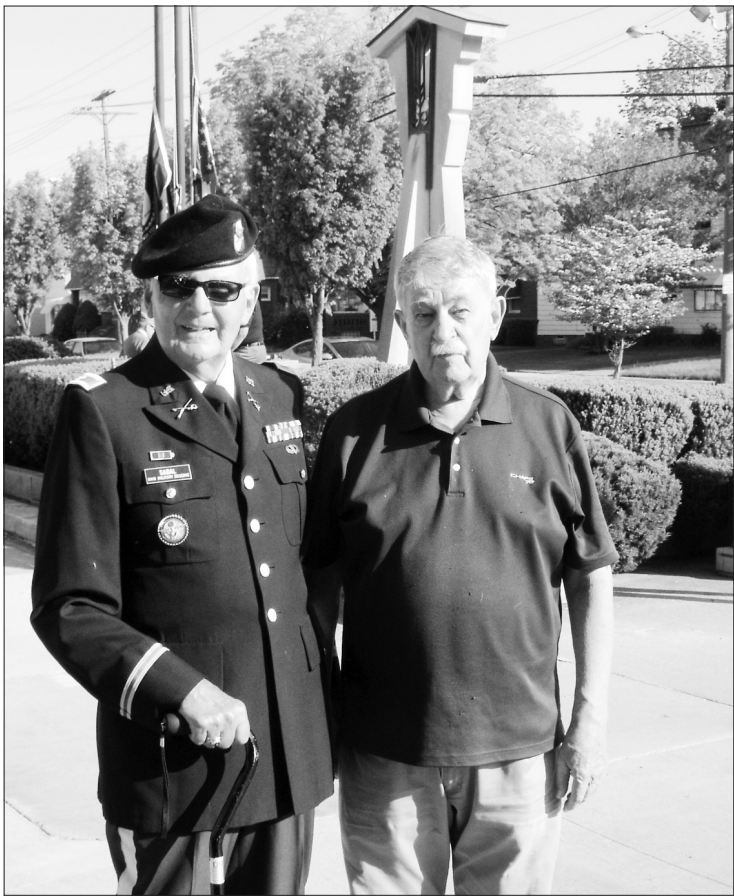

Garbės sargybos rikiuotė prieš pradedant apeigas.

A.V. Matulionio nuotr.

JAV himną sugiedojo buvęs Euklido Ohajaus meras David Lynch. Parapijos klebonas kunigas Joseph Bacevice perskaitė visų per Antrąjį pasaulinį karą žuvusių ir vėliau mirusių posto narių pavardes. Jie buvo pagerbti dvylika šautuvų salvių gaudžiant trimitams ir vainiko padėjimu prie postui dedikuoto akmens. Paskui vėliavomis nešina garbės sargyba žengė į šventovę, kur ją pasitiko parapijos vargonininkės Roma Bandza grojama muzika ir parapijiečio John Taylor giedama giesmė „America the Beautifull”.

Malonu, kad į šias apeigas atvyko buvęs Ohajaus nacionalinės gvardijos pulkininkas Jonas (Sabol) Sabaliauskas su poniu. Jis dėvėjo mėlyną uniformą, jo krūtinę puošė įvairūs ordinarai ir kiti pasižymėjimo ženklai. Šiose ap-

Pulk. Jonas (Sabol) Sabaliauskas ir šio straipsnio autorius nepraleido progos nusifotografuoti.

A.V. Matulionio nuotr.

Pasaulio lietuvių centro

Pasaulio lietuvių centras / Lithuanian World Center
14911 127th St., Lemont, IL 60439

Pasaulio lietuvių centro kino vakarai pievelėje

Š.m. birželio 7 d., ketvirtadienis, 7:30 val. vak. PLC pievelė. „Meilė ir mirtis Veronoje”, 2005 m. Roko opera, Lietuva.

Junkitės su savo šeima ir draugais. Vakaras nemokamas. Veiks baras - iš jo pirkdami gėrimus jūs paremsite Pasaulio lietuvių centrą. „Kunigaikščių užėiga” prekiaus lietuviškais patiekalais. Laukiame visų!

Pasaulio lietuvių centras

Pasaulio lietuvių centro
labdaringas golfo turnyras 2018

Š.m. birželio 16 d., šeštadienis, 12:00 val. p.p. Old Oak Country Club, 14200 S Parker Rd, Homer Glen, IL 60491. www.lithuaniangolf.com

Pasaulio lietuvių centras

Boulingas už Lietuvą

Š.m. birželio 9 d., 7:00 val. vak. Tivoli Bowling Lanes, 938 Warren Ave, Downers Grove, IL 60515.

Lithuanian Hall of Fame

Gedulo ir vilties dienos paminėjimas

Š.m. birželio 10 d., sekmadienis, 12:15 val. p.p. Pasaulio lietuvių centras, Prie tremtinių paminklo. Po minėjimo bus rodomas dokumentinis filmas „Nepaprasta auka”. Bus vaišės.

JAV LB Lemonto apylinkė ir Vydūno jaunimo fondas

Čikagos lietuvių Rotary klubo 10-metis
ir 2018-2019 metų prezidento inauguracija

Š.m. birželio 14 d., ketvirtadienis, 7:00 val. vak., 111 West Jackson Boulevard, Chicago, IL 60604.

Registracija internetiniame puslapyje iki birželio 6 d. <https://www.eventbrite.com/e/rotary-club-of-chicagoland-lithuanians-10-year-anniversary-tickets-46096691445?aff=rotary>

Čikagos lietuvių Rotary klubas

JAV LB Joninių gegužinė

Š.m. birželio 24 d., sekmadienis, 12:00 val. p.p. Pasaulio lietuvių centras, Priekinis kiemelis.

JAV LB Lemonto apylinkė

Lietuviškas miuziklas Čikagoje
Žygimanto Augusto ir Barbaros Radvilaitės
Legenda

Š.m. spalio 6 d., 7:30 val. vak. Auditorium Theater, 50 E Congress Pkwy, Chicago IL.

JAV LB kultūros taryba

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LIETUVIŠKAS PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00**

UKRAINOJE PARODYTAS BIRUTĖS MAR SPEKTAKLIS „DOSTOJEVSKIO ANGELAI”

Birutės Marcinkevičiūtės (Mar) monospektaklis „Dostojevskio angelai” Chersone, Ukrainoje. *Dmitrijaus Matvejevo nuotr.*

Gegužės 25 d. XX tarptautiniame teatrų festivalyje „Tavrijos Melpomenė” Chersono mieste parodytas Birutės Marcinkevičiūtės (Mar) monospektaklis „Dostojevskio angelai”, sukurtas pagal F. Dostojevskio romanus: „Idiotas”, „Broliai Karamzovai”, „Demonai”, apysaką „Baltosios naktys” bei apsakymą „Berniukas prie Kristaus eglutės”. Lietuviškas

spektaklis ir aktorė sulaukė didelio gausiai susirinkusių žiūrovų bei žiniasklaidos susidomėjimo ir įvertinimo. Festivalis „Tavrijos Melpomenė” Chersone yra vienas iš seniausių ir didžiausių teatrinių festivalių Ukrainoje. Šiemet jubiliejinis festivalis vyko dešimt dienų, kurio metu įvairiose miesto teatrų scenose parodyti 64 spektakliai iš Ukrainos bei už-

sienio: Portugalijos, Izraelio, Turkijos, Gruzijos, Armenijos, Moldovos, Baltarusijos, Vengrijos ir Lenkijos. Jame dalyvavo ir Ukrainos kultūros ministras Jevgen Niščiuk. Spektaklio dalyvavimą festivalyje iš dalies finansavo Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, koordinavo Lietuvos kultūros institutas ir Kultūros atašė Ukrainoje. *LR KM inf.*

LIETUVOS IR IZRAELIO VALSTYBIŲ JUBILIEJAI PAŽYMĖTI ŠVENTINIAME MUZIKOS VAKARE

Šio koncerto metu net 8 muzikantai iš Lietuvos atliko kompozitoriaus, nacionalinės meno ir kultūros premijos laureato Fausto Latėno kūrinį. Neįprastame festivaliui muzikos vakare, kuris sutraukė pilną salę F. Latėno kūrybos gerbėjų bei smalsių vietos melomanų, paminėti abiejų valstybių, Lietuvos ir Izraelio, nepriklausomybių jubiliejai.

Turtinga kompozitoriaus kūrybinė biografija pajėgė į vieną vietą, šventiniam renginiui Tel Avive, suburti tokius puikius muzikantus kaip violončelininkas Davidas Geringas,

smuikininkės Rūtos Lipinaitytės ir pianistės Indrės Baikštytės duetas „Domino duo” bei styginių kvartetas „Art Vio” (Ingrida Rupaitytė-Petrikienė, Kristijonas Venslovas, Tomas Petrikis ir Povilas Jacunskas). Vakara vedė

ir savo įžvalgomis apie skambėjusius kūrinius dalinosi muzikologas Viktoras Gerulaitis. Projektą parėmė LR ambasada Izraelyje ir Lietuvos kultūros institutas. *LR KM inf.*

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS SAVANORIŲ PAJĖGŲ BIGBENDO VIEŠNAGĖ JAV

Birželio mėnesį JAV lankysis Lietuvos Krašto apsaugos savanorių pajėgų bigbendas, kuris surengs koncertus lietuvių bendruomenėms Baltimorėje ir Filadelfijoje. Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) bigbendas - pirmasis karinis pučiamųjų instrumentų kolektyvas, susikūręs 1991 m. po

Nepriklausomybės atkūrimo Lietuvoje. KASP bigbendas yra neatsiejama Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų dalis. Kviečiame atvykti į KASP bigbendo pasirodymus. Koncertuose taip pat dalyvaus Pensilvanijos Nacionalinės Gvardijos orkestras.

Koncertas **Baltimorėje vyks birželio 8 d.**, penktadienį, 7:30 v. v. Lietuvių namuose, adresu 851 Hollins St. Baltimore, MD. Koncertas **Filadelfijoje vyks birželio 9 d.**, šeštadienį, 7:00 v. v. Lietuvių namuose, adresu 2715 E Allegheny Ave., Philadelphia, PA. Koncertai yra nemokami. *Lietuvos Respublikos ambasados JAV inf.*

KULTŪROS KRONIKA

Per pirmus tris šių metų mėnesius Lietuvos valstybingumo 100-mečiui skirti kultūros renginiai sudomino daugiau kaip pusę milijono žiūrovų ir klausytojų, aplankiusių per 30 Lietuvoje ir užsienio šalyse surengtų koncertų, parodų, spektaklių, kino filmų. Kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson Lietuvos Vyriausybinei komisijai pristatė Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos pirmo ketvirčio apžvalgą.

Birželio 1 d. Berlyne prasidėjo teatro festivalis „Radar Ost”, kuriame teatro mylėtojai birželio 1–2 dienomis pamatė lietuvių režisierės Kamilės Gudmonaitės spektaklį „Trans Trans Trance”. Šiame OKT teatro spektaklyje vaidina aktorės – Dovilė Kundrotaitė, Jovita Jankelaitytė ir Adelė Šuminskaitė. Festivalio „Radar Ost” iniciatorius – vienas pagrindinių Berlyno teatrų – „Deutsches Theater”. Festivalis yra Dramaturgų teatro dieną („Autoren Theater Tage”), vyksiančių birželio 1–23 dienomis, dalis. Jame pristatomi naujausi spektakliai iš Lietuvos, Gruzijos ir Lenkijos.

Gegužės 30 d. Londono Camden meno centro kavinėje buvo pristatytas 10-asis žurnalo „The Happy Hypocrite” numeris. Pristatyme dalyvavo kviestinės šio numerio redaktorės Virginija Januškevičiūtė ir menininkė Elena Narbutaitė, rašytoja Isabel Waidner, leidyklos „Book Works” atstovai ir 11-ojo „The Happy Hypocrite” numerio redaktorė Erica Scourti.

Gegužės 27 d. Fonteblo Fontainebleau mieste, esančiame netoli Paryžiaus, buvo surengtas poeto, diplomato, Oskaro Milašiaus atminimo pagerbimas. Tradiciškai kasmet Oskaro Milašiaus kūrybos mylėtojų draugija „Les amis de Milosz”, vienijanti nemažą būrį prancūzų ir Prancūzijoje gyvenančių lietuvių, susirenka pagerbti rašytojo atminimą prie jo kapo, esančio Fontenblo kapinėse.

Gegužės 26 d. Paryžiaus Cyal galerijoje vyko vienas iš jau 7-ąjį kartą organizuoto literatūros festivalio *La Nuit de la littérature* (liet. Literatūros naktis) renginių. Didelio paryžiečių dėmesio sulaukiantis festivalis vienu metu vyksta įvairiuose knygynuose ir meno galerijose. Kasmet pasirenkamas vis kitas miesto rajonas, skaitymo vietos būna arti viena kitos, tad literatūros gerbėjai per vieną vakarą, nuo 18 iki 23 valandos, gali paklausti nuo 4 iki 6 skaitymų ir pabendrauti su autoriais ir vertėjais. Šiais metais renginio metu pristatytas rašytojo **Jaroslavo Melniko** romanas „Tolima erdvė” (pran. *Espace lointain*), kurio vertimą į prancūzų kalbą 2017 m. išleido Prancūzijos leidykla Agullo éditions (vertėja Margarita Le Borgne). Šis romanas išleistas ir Ukrainoje, kur 2013 m. buvo pripažintas geriausia Ukrainos metų knyga. Jaroslavas Melnikas gimė 1959 m. Ukrainoje. Studijavo Lvovo universiteto Filologijos fakultete, baigė M. Gorkio literatūros instituto aspirantūrą, nuo 1989 m. yra Lietuvos rašytojų sąjungos narys, taip pat Ukrainos rašytojų sąjungos narys. Rašytojo, literatūros kritiko ir filosofo kūryba išversta į anglų, prancūzų, vokiečių, italų, rusų, ukrainiečių, azerbaidžaniečių, kroatų ir kitas kalbas.

Gegužės 23 d. Kijeve prasidėjusioje tarptautinėje šiuolaikinio meno mugėje „Kiev Art Week” pirmą kartą pristatytas ir Lietuvos šiuolaikinis menas. Didelėje ekspozicinėje erdvėje pavadinimu „Lietuva. Užupis atsakomybė už laisvę”, kuri taip dedikuojama Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui pažymėti, pristatoma įvairių žanrų ir kartų lietuvių menininkų kūryba: žymaus fotografo Antano Sutkaus nuotraukos iš privačios Aivaro Abromavičiaus kolekcijos, Rimo Sakalausko instaliacijos, Inos Budrytės, Severijos Inčirauskaitės-Kriaunevičienės ir Jolantos Kyzikaitės darbai. Jiems lietuviškoje ekspozicijoje talkina ukrainiečių menininkų keli darbai glaudžiai susiję savo tematika su Lietuva bei Užupio fenomenu. Tai Fediro Aleksandrovičiaus (Užupio Respublikos ambasadoriaus Ukrainoje), Valerijaus Miloserdovo ir Kirilo Procenkos darbai. Projektą kuravo ir ekspozicijai darbus atrinko ukrainiečių menotyrininkas Konstantinas Dorošenko, kuris jau ne vieną dešimtmetį aktyviai domisi lietuvių šiuolaikiniu menu, kasmet vyksta į Vilniuje rengiamą šiuolaikinio meno mugę „ArtVilnius”.

Gegužės 22 d. prasidėjo ir porą savaitių trukusio Baltijos šalių kultūros festivalis Paryžiaus Orsė muziejuje. Festivalio atidarymo dieną surengtas įspūdingas Baltijos šalių kultūrą reprezentuojantis „Cremerata Baltica” ansamblio ir Estijos Filharmonijos kamerinio choro koncertas. Lietuvai atstovavo jauna, talentinga, Paryžiaus nacionalinės konservatorijos absolventė Aistė Baliunytė.

Parengta pagal Lietuvos kultūros ministerijos pranešimus

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

NSGK PATVIRTINO TYRIMO DĖL NETEISĖTO POVEIKIO POLITIKAMS IŠVADAS

Spaudos konferencija, kurioje pristatytos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto parlamentinio tyrimo išvados.

Stop kadras

Gegužės 30 d. nuo ryto posėdžiavęs Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK) patvirtino pusmetį trukusio parlamentinio tyrimo dėl neteisėto poveikio politikams, valstybės institucijoms išvadas.

NSGK pirmininkas Vytautas Bakas spaudos konferencijos metu teigė, kad komiteto tyrimo išvados priimtos balsų dauguma, vienas NSGK narys – Juozas Olekas – balsuojant susilaikė.

Anot jo, tyrimo metu buvo apklausti 27 žmonės, informacija buvo gauta iš Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT), Valstybės saugumo departamento (VSD), kitų institucijų.

V. Bako teigimu, NSGK, atlikdamas tyrimą, konsultavosi su prokurorais, kad nebūtų peržengtos tyrimo ribos. Politikas pažymėjo, kad komitetas nedubliavo teisėsaugos atliekamų tyrimų. „Komitetas iš esmės tyrė politinės korupcijos reiškinius. Mes nagrinėjome schemas, neteisėtus galios centrus, kurie kūrė politiką“, – teigė V. Bakas.

Pasak NSGK vadovo, komitetas tyrė atvejus, dėl kurių iš esmės žmonės nusivilia gyvenimu Lietuvoje, dėl kurių smulkus, vidutinis verslas negali plėtoti savo veiklos, mat kai kurie verslo sektoriai yra uzurpuoti.

NSGK pirmininko V. Bako teigimu, esminės komiteto išvados yra susijusios su Rusijos atominės energetikos korporacijos „Rosatom“ ir koncerno „MG Baltic“ įtaka Lietuvoje.

Anot V. Bako, komitetas nustatė neskaidrius „Rosatom“, jai priklausančios įmonės „Nukem“ siekius daryti įtaką, siekiant prisiartinti prie svarbiausių Lietuvos nacionalinių projektų. Šiuose procesuose NSGK įžvelgė koncerno „MG Baltic“ neskaidrius ryšius. Šių interesų grupių taikiniu, anot komiteto, buvo Ignalinos atominės elektrinės projektai.

„Rusijos valstybinės kor-

poracijos „Rosatom“ atstovų ir jos valdomos bendrovės NUKEM atstovais siekta daryti neteisėtą poveikį valstybės institucijoms, priimant sprendimus, ar neteisėtą įtaką kai kuriems politikams ir politiniams procesams.

Koncerno „MG Baltic“, kaip įtakingiausios Lietuvos įmonės, taip pat parlamentinio tyrimo metu nustatytų kitų įmonių savininkų ir jų atstovų veikla, kuria siekiama daryti ir daromas neteisėtas poveikis politinei sistemai, taip pat valstybės institucijoms, valstybės institucijų priimamiems sprendimams ir neteisėtą įtaką kai kuriems politikams bei politiniams procesams kelia grėsmę demokratiniam valstybės valdymui ir nacionaliniam saugumui“, – NSGK išvadas skaitė komiteto pirmininkas V. Bakas.

Anot jo, komitetas taip pat nustatė neskaidrius ir neteisėtus kai kurių politinių partijų finansavimo atvejus, susijusių su neteisėtais lobistinės veiklos pažeidimais, taip pat verslo grupių interesais per kontroliuojamas žiniasklaidos priemones daryti neteisėtą poveikį valstybės institucijų priimamiems sprendimams ar neteisėtą įtaką politikams, politiniams procesams.

„Rusijos valstybinės korporacijos „Rosatom“ atstovų, jos valdomos bendrovės NUKEM atstovų, koncerno MG Baltic atstovų palaikoma neskaidriais ryšiais su Lietuvos politikais, valstybės tarnautojais, įmonių vadovais, buvo daromas neteisėtas poveikis valstybės institucijoms priimant sprendimus siekiant paveikti projektų įgyvendinimą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioje valstybinei įmonei „Ignalinos AE“, – dėstė V. Bakas.

NSGK taip pat priėjo išvados, kad Rusijos karinio pramoninio komplekso įmonėje „Iževskij radiozavod“ pagaminta ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ įdiegta lokomotyvų

saugos sistema KLUB-U yra nesuderinama su Lietuvos nacionalinio saugumo interesais.

„Buvusios šios įmonės vadovybės ilgalaikiai ryšiai su nesaugios įrangos gamintojų atstovais ir įrangos įdiegimo aplinkybės vertintini kaip galimai turėję poveikį priimant sprendimus strategiškai svarbiame nacionaliniam saugumui sektoriuje ir galimai kėlę grėsmę valstybės interesams“, – pažymėjo NSGK vadovas.

Seimas praėjusių metų spalį pavedė NSGK atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams.

Šis žingsnis žengtas po to, kai buvo atliktas tyrimas dėl šiuo metu jau buvusio parlamentaro Mindaugo Basčio sąsajų su Rusijos energetikos korporacijos „Rosatom“ atstovais. Tąkart V. Bakas užsiminė, kad tyrimas dėl M. Basčio atskleidė tik galimos politinės korupcijos „ledkalnio viršūnę“. Interesų, verslo grupių įtakos politikams tyrimą inspiravo ir 2017 m. rudenį atlikti teisėsaugos veiksmai, tai yra įtarimų pateikimas Liberalų sąjūdžiui ir Darbo partijai, kurie atsidūrė koncerno „MG Baltic“ politinės korupcijos byloje.

LRT.lt susipažino su NSGK išvadų projektu, kuriame atskleidžiama, kaip verslo ir kitos interesų grupės siekė kišti į valdžios institucijų veiklą, priimamus sprendimus, kaip siekė daryti įtaką politiniams procesams Lietuvoje.

M. Bastį norėjo matyti ministro poste

NSGK, remdamasi anksčiau atlikto tyrimo dėl buvusio parlamentaro Mindaugo Basčio duomenimis, aiškinosi Rusijos energetikos korporacijos „Rosatom“ siekius kištis Lietuvoje per tam tikrus asmenis.

Komiteto išvadų projekte

teigiama, kad 2012 m. įmonių grupės „Arvi“ vadovas, Rusijos garbės konsulas Vidmantas Kučinskas protegavo M. Bastį ir siekė, kad po Seimo rinkimų formuojant naująją vyriausybę šis politikas būtų paskirtas žemės ūkio ministru. Anot NSGK, V. Kučinskas, išnaudodamas savo ryšius su signataru Albinu Januška ir tuometiniu Baltijos agroverslo instituto vadovu Raimundu Lopata, rūpinosi viešosios nuomonės apie M. Bastį, kaip galimą būsimą žemės ūkio ministrą, formavimu. 2012 m. spalį Darbo partijai paskelbus, kad ji nori deleguoti savo atstovą į Žemės ūkio ministeriją (ŽŪM), koncerno „Arvi“ vadovas nurodė koncerno viceprezidentui Alfonsui Sigitui Tamošiūnui, kad šis įtikintų tuometinį Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) pirmininką Algirdą Butkevičių neatiduoti „darbiečiams“ ŽŪM. V. Kučinskas, kaip teigiama NSGK išvadų projekte, siekdamas turėti „savą“ žemės ūkio ministrą, daug nuveikė, kad Seimo rinkimuose Suvalkijoje nugalėtų „Arvi“ remti LSDP kandidatai.

A. Butkevičiaus susitikimas su „Rosatom“ atstovu ir „MG Baltic“ ausys

NSGK išvadų projekte kartojamos ankstesniame parlamentiniame tyrime atskleista „Rosatom“ veikimo schema, kai ši korporacija Lietuvoje siekė įsteigti atstovybę, kuri rūpintųsi „Rosatom“ ir Lietuvos įmonių konsorciumo kūrimu. Anot komiteto, Lietuvos įmonėms buvo siūloma dalyvauti Baltiskąja AE ir Baltarusijos Astravo AE statybose.

Komitetas turi duomenų, kad 2012 m., vykstant Ignalinos AE uždarymo projektus vykdančios bendrovės „Nukem“, kurios 100 proc. akcijų nuo 2009 m. valdo „Rosatom“, ir statybos darbus vykdančios UAB „Vėtrūna“ deryboms, į tarpininkavimą abiem pusėms įsitraukė „Nukem“ atstovas Kęstutis Puidokas (buvęs KGB pareigūnas), taip pat VSD pažymoje apie M. Bastį minimi Piotras Vojeika (buvęs KGB pareigūnas) ir „Rosatom“ atstovas Jevgenijus Kostinas.

M. Bastys, kaip teigiama NSGK tyrimo projekte, 2012-2013 m. tarpininkavo, organizuojant „Rosatom“ atstovų susitikimus su valdžios pareigūnais. Jis susitikti su Rusijos atominės energetikos korporacijos atstovais bandė įkalbinti ir tuometinį premjerą A. Butkevičių, tačiau pastarasis atsisakė tai daryti. Vis dėlto, 2013 m. vasario 22 d. „Rosatom“ bendrovės „Rusatom Overseas“

viceprezidentui Aleksandrui Mertenui pavyko susitikti su A. Butkevičiumi. Iš anksto neplanuotas, suderintas vietoje, trumpas susitikimas įvyko Ignalinos AE statomų objektų aikštelėje, kur vyko pasitarimas su elektrinės uždarymo darbus vykdančia „Nukem“. Susitikime, pasak NSGK, kalbėta apie Kaliningrado atominės elektrinės statybos perspektyvas, kad Lietuva kažkokia forma prisidėtų prie projekto.

Kaip teigiama komiteto išvadų projekte, „Rosatom“ nepavykus užsitikrinti Lietuvos valdžios pritarimo korporacijos planams, „Rosatom“ toliau siekia išlaikyti įtaką per savo valdomą bendrovę „Nukem“, įgyvendinančią svarbiausius Ignalinos AE eksploataavimo nutraukimo projektus.

NSGK, tirdami „Rosatom“ įtaką Lietuvoje, apčiuopė šios korporacijos valdomos bendrovės „Nukem“ ir koncerno „MG Baltic“ ryšį. Komiteto duomenimis, „Nukem“ interesams atstovaujantis buvęs KGB karininkas K. Puidokas palaiko aktyvius ryšius su „MG Baltic“ atstovais, kurie yra suinteresuoti koncerno valdomos statybų bendrovės „Mitnija“ dalyvavimu Ignalinos AE uždarymo projektuose. Tai, anot NSGK, rodo 2009 m. įvykęs K. Puidoko ir „MG Baltic“ prezidento Dariaus Mockaus susitikimas. Teigiama, kad su „Nukem“ atstovu ryšius palaikio buvęs „MG Baltic“ viceprezidentas Raimondas Kurlianskis, nuo 2016 m. su K. Puidoku ryšius palaiko „MG Baltic“ interesams atstovaujantis žurnalistas Tomas Dapkus.

„MG Baltic“ kišimasis į partijų veiklą

NSGK išvadų projekte išdėstyta anksčiau žiniasklaidos išplatinta informacija apie koncerną „MG Baltic“, kurią komitetui perdavė VSD.

Teigiama, kad „MG Baltic“ 2002 m. parengė ilgalaikę veiklos strategiją, kurios tikslai buvo sumažinti valdžios veiksmų įtaką koncerno plėtrai, sukurti palankius ryšius su valdžios institucijomis. Siekiant šių tikslų, anot NSGK, koncernas pasitelkė politikus, valdžios pareigūnus, kurie buvo įtraukiami įvairiais neteisėtais būdais – renkant konfidencialią, kompromituojančią informaciją, manipuliuojant ja, siekiant papirkti.

„MG Baltic“, kaip nustatė komitetas, siekė daryti poveikį politinės partijoms. 2005-2006 m. koncernas siekė plėsti savo įtaką Vilniaus miesto savivaldybėje. Tuo metu didžiausius užsakymus Vilniaus miesto projektuose (Nukelta į 10 psl.)

(Atkelta iš 9 psl.)

NSGK PATVIRTINO TYRIMO DĖL NETEISĖTO POVEIKIO POLITIKAMS IŠVADAS

gaudavo su Liberalų ir centro sąjunga (LiCS) susijusi „Rubicon“ įmonių grupė. „MG Baltic“ pasinaudojo savo įtaka daliai LiCS lyderių, gaudavo informaciją apie partijos vidaus sprendimus. Liberalų sąjūdis, kaip ir buvo anksčiau įvardijama paviešintoje VSD pažymoje, vadinamas „MG Baltic“ politiniu projektu, kuriam koncernas galėjo daryti įtaką – su „MG Baltic“ buvo aptariamai liberalų kandidatai į postus Seime ir vyriausybėje.

Kaip nurodoma NSGK medžiagoje, „MG Baltic“ koncernas 2009 m. aktyviai dalyvavo politiniuose procesuose, susijusiuose su Arūno Valinsko vadovautos Tautos prisikėlimo partijos (TTP) frakcijos Seime skilimu. Teigiama, kad su TTP nariais buvo aptariamai Seimo pirmininko atstatydinimo ir naujo kandidato į Seimo pirmininkus pareigas parinkimo klausimai, taip pat buvo derinami veiksmai, kuriais siekta pritraukti skilusios TTP frakcijos narius į Liberalų sąjūdį.

NSGK išvadų projekte minimas buvęs Seimo narys Aleksandras Sacharukas, kuris po TTP skilimo vadovavo frakcijai „Viena Lietuva“. Anot komiteto, 2010 m. buvęs švietimo ir mokslo ministras liberalas Gintaras Steponavičius prašė buvusio „MG Baltic“ viceprezidento R. Kurlianskio pagalbos, kad nebūtų priimtas Seime svarstytas nutarimas kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT). Opozicijos atstovai tada siekė, kad KT išaiškintų, ar pagrindiniam šalies įstatymui neprieštarauja Mokslo ir studijų įstatymo nuostatos. Pažymima, kad R. Kurlianskis, per žurnalistą T. Dapkų, bandė paveikti A. Sacharuką, kad jo vadovaujama frakcija nepritartų šiam siūlymui. Už tai esą buvo žadama „sutvarkyti jo paketą“.

Teigiama, kad po to, kai Seimo nutarimas nebuvo priimtas, G. Steponavičius informavo R. Kurlianskį, kad padėkojo A. Sacharukui. Pastarajam Seime buvo surengta apkalta už tai, kad jis balsavo už tuomet atstogavusį savo kolegą Liną Karalių. Nors Konstitucinis teismas konstatavo, kad priesaiką sulaužė abu parlamentarai, Seime vykęs slapas balsavimas A. Sacharukui buvo palankus, tačiau vėliau jis Seimo nario mandato atsisakė savo noru.

Kaip jau minėta ir anksčiau „MG Baltic“ atstovai aktyviai dalyvavo 2017 m. LSDP pirmininko rinkimuose, kuriuose laimėjo Gintautas Paluckas,

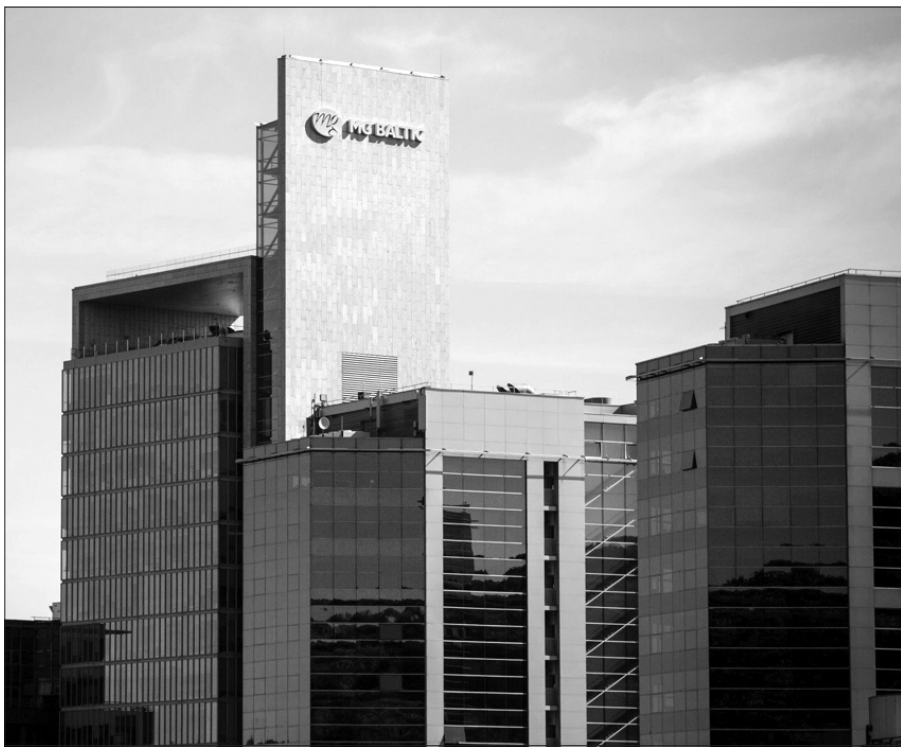
ir partijos skilime. Koncerno atstovai, anot NSGK, siekė daryti įtaką partijos vidinėse diskusijose dėl dalyvavimo valdančiojoje koalicijoje Seime.

„MG Baltic“ sėkmė viešuosiuose pirkimuose

Komitetas projekte analizuoja ir „MG Baltic“ įtaką valstybinei įmonei „Lietuvos geležinkeliai“, siekiant pelningos veiklos koncerno įmonei „Mitnija“. Teigiama, kad 2008 metais susisiekimo ministru tapus Eligijui Masiuliui, „MG Baltic“ atstovai, pasak NSGK, ėmė kurti schemą, kaip laimėti ministerijai pavaldžių įstaigų, ypač įmonės „Lietuvos geležinkeliai“, viešuosius pirkimus. Siekdami sau palankių sprendimų, anot NSGK, „MG Baltic“ per koncernui priklausančias žiniasklaidos priemones ir E. Masiulį darė spaudimą „Lietuvos geležinkelių“ vadovybei dėl blogų rezultatų.

Anot NSGK, per „Lietuvos geležinkelių“ darbuotoją Stanislavą Naimovičių buvo organizuojami tiesioginiai susitikimai su buvusiu įmonės vadovu Stasiu Dailydka, kuriuose būdavo aptariamose dalyvavimo konkursuose detalės. Nuo 2009 m. vasario, kaip nurodoma komiteto tyrime, „MG Baltic“ ir „Lietuvos geležinkelių“ vadovų susitikimai vyko reguliariai kas mėnesį, kartais – ir po kelis kartus. Schemos koordinatoriumi įvardijamas R. Kurlianskis, neoficialių susitarimų eigą esą kontroliavo D. Mockus. Tokiu būdu, pasak NSGK, „MG Baltic“ įmonė „Mitnija“, kurios partnere įvardijama bendrovė „Kauno tiltai“ (su kurios vadovu N. Eidukevičiumi „MG Baltic“ esą palaiko glaudų ryšį) užsitikrino „Lietuvos geležinkelių“ konkursų už maždaug 1 mlrd. litų (beveik 290 mln. eurų). Komiteto išvadų projekte teigiama, kad iki 2009 metų „MG Baltic“ įmonės nebuvo sudariusios nė vienos sutarties su „Lietuvos geležinkeliais“.

Pasibaigus šiems projektams, anot NSGK, „MG Baltic“ susidomėjo dar viena Susisiekimo ministerijos žinioje esančia įstaiga – Lietuvos automobilių kelių direkcija (LAKD) ir jos vykdomais kelių statybos konkurais. Teigiama, kad 2016 m. kovą LAKD viršininko pavaduotoju, galimai „MG Baltic“

Koncerno „MG Baltic“ būstinė.

delfi.lt

ir „Kauno tiltai“ vadovams proteguojant, buvo paskirtas Daivis Zabulionis.

Galimai su Rusija siejama parama – ir konservatoriams

Iš įmonės, susijusios su rusiškos kilmės kapitalo verslo grupe, 2004 metais paramą gavo Andrius Kubilius, Rimantas Dagys ir kiti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) partijos politikai, skelbiama NSGK tyrimo išvadų projekte. Minėtos verslo grupės kapitalo atstovai galimai turėjo sąsają su tarptautinėmis nusikalstamomis grupėmis bei Rusijos specialiosiomis tarnybomis.

Prieš 2004 metų Seimo rinkimus su „Petrochemical Holding“/„Baltic Holding“ verslo grupe susijusios Lietuvoje registruotos įmonės finansavo Darbo partiją, kitas partijas bei kandidatus, rašoma išvadų projekte.

Šią verslo grupę sudarė stambaus rusiškos kilmės kapitalo atstovai, galimai susiję su tarptautinėmis organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis bei Rusijos specialiosiomis tarnybomis.

Su minėta grupe susijusi UAB „Nemuno bangos grupė“ (reorganizuota į UAB „Neo Group“ bei UAB „NB Europe“) A. Kubiliui, R. Dagui ir kitiems konservatorių partijos politikams skyrė po 21 tūkst. litų paramos.

Komiteto surinktais duomenimis, Rusijos dujų koncerno „Gazprom“ tiekiamomis dujomis Lietuvoje prekiaujanti UAB „Dujotekana“ 2004 metais įvairioms politinėms kampanijoms finansuoti išleido 550 tūkst. litų.

Įmonė tiesiogiai ar per savo pagrindinio akcininko valdytą kitą įmonę, kaip teigiama NSGK išvadų projekte, rėmė Lietuvos socialdemokratų partiją, Tėvynės sąjungą, Naująją sąjungą, Lietuvos lenkų rinkimų akciją. Šioms partijoms remti skyrė po 37,5

tūkst. litų. Dar 50 tūkst. litų skirta Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungai.

2006–2011 metais UAB „Dujotekana“, kaip teigiama, taip pat rėmė su politikais susijusias viešąsias įstaigas, pavyzdžiui, „Demokratinės politikos institutą“, iki 2013 m. rėmė dienraštį „Lietuvos rytas“, skyrė paramą Vilijai Blinkėvičiūtei ir Kazimirai Danutei Prunskienei.

Nuo 2012 m., pakeitus įstatymą, juridiniams asmenims uždrausta aukoti politinėms partijoms ir politinės kampanijos dalyviams, tačiau komitetas teigia turintis duomenų, kaip randama būdų ir toliau tai daryti. NSGK išvadų projekte teigiama, kad verslas ir toliau teikė paramą politikams grynais pinigais arba taikydamas nuolaidą perkamoms paslaugoms, taip pat apmokėdavo sąskaitas, publikavo paslėptą reklamą.

Siekė padėti „VP Market“ išvengti mokesčių?

NSGK išvadų projekte atkreipiamas dėmesys į „MG Baltic“ galimus ryšius Valstybinėje mokesčių inspekcijoje (VMI). Komiteto tyrimo medžiagoje teigiama, kad 2007-2014 m. koncernas protegavo VMI viršininką Modestą Kaselianską. Akcentuojama, kad „MG Baltic“ stengėsi apie šį asmenį ir VMI formuoti teigiamą nuomonę, siekiant, kad būtų pratęsta jo kadencija.

NSGK surinka informacija rodo, šiais „MG Baltic“ ryšiais siekė pasinaudoti „VP Market“ (šiuo metu – „Maxima LT“) grupės vadovai, siekiant išvengti mokesčių. Teigiama, kad 2015 m. į viešumą iškylus tarpusavio ginčams tarp kitos įtakingos verslo grupės „VP Market“ akcininkų ir kilus įtarimams dėl jų mokesčių vengimo, „VP Market“ vadovai siekė užsitikrinti „MG Baltic“ vadovų palaikymą ir galimybę pasinaudoti koncerno įtaka VMI.

Komiteto išvadų projekte rašoma, kad „MG Baltic“ turėjo įtaką ir kitam VMI vadovui Dainorui Bradauskui. R. Kurlianskis su juo 2015 m. rugpjūčio 28 d. aptarė VMI atliekamos „VP Market“ grupės veiklos mokestinės analizės rezultatus.

Anot NSGK, „VP Market“ naudojosi ir „MG Baltic“ valdoma žiniasklaida, kuri skleidė neigiamą informaciją apie tuo laikotarpiu laikinai Generalinei prokuratūrai vadovavusį Darių Raulušaitį. Komiteto išvadų projekte teigiama, kad už šias paslaugas „MG Baltic“ gavo atlygį – buvo suteiktos didelės nuolaidos „MG Baltic“ įmonei „Mineraliniai vandenys“, prekiaujančiai „Maxima“ prekybos centruose. Komitetas išvadų projekte siūlo peržiūrėti VMI mokestinio tyrimo surinktą medžiagą ir iš naujo įvertinti „VP Market“ apskaičiuotos mokestinės prievolės pagrįstumą.

Dėl „Leo LT“ siūlo kreiptis į prokuratūrą

NSGK savo tyrime prisiminė ir „Leo LT“ kūrimo peripeijas. Komiteto išvadų projekte tvirtina, kad NSGK gavo specialiųjų tarnybų informaciją apie tai, kad „Leo LT“ buvo įgyvendinamas neskaidriai, o „Vilniaus prekybos“ akcininkai ir vadovai, siekdami įgyvendinti minėtą projektą ir tuo pačiu užvaldyti Lietuvos energetikos sektoriaus įmones, siekti kompromituoti, papirkti ar kitokiais būdais paveikti šiam projektui nepritariančius politikus, institucijų vadovus bei visuomenės veikėjus.

Taip pat teigiama, kad pasinaudodama esmine įtaka šalies mažmeninės prekybos bei kituose ūkio sektoriuose „Vilniaus prekyba“ siekė daryti neigiamą poveikį kitoms verslo grupėms, kurioms šis sandoris nebuvo naudingas. Dėl tų priežasčių NSGK tyrimo išvadų projekte siūlo, atsižvelgiant į surinktą informaciją, iš naujo įvertinti, ar, kuriant nacionalinio investuotojo bendrovę, nebuvo padaryta nusikalstama veikla ir žala Lietuvos valstybei. Jei taip, siūloma imtis priemonių tai žalai atlyginti. Šiuo klausimu esą tikslinga kreiptis į Generalinę prokuratūrą.

„Komiteto nuomone, tikslinga kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę/Seimo Energetikos komisiją prašant įvertinti, kokią žalą Lietuvos valstybė patyrė ar galėjo patirti dėl Nepriklausomo investuotojo sukūrimo įsteigiant LEO LT ir jo išardymo ir imtis priemonių, kad ši žala būtų atlyginta“, – teigiama NSGK išvadų projekte.

LRT

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 10 d., sekmadienį, 2:00 val. po p. - ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius nuo sovietų režimo latvius, estus ir lietuvius. Minėjimas vyks adresu: United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave. Lakewood, OH. *Rengia Klivlando baltiečių komitetas.*

„Dirvos” inf.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ PRITARIA VALDANČIŲJŲ SIŪLYMUI DĖL REFERENDUMO KARTELĖS

Pasaulio lietuvių bendruomenė pritaria valdančiųjų iniciatyvai nuleisti kartelę referendumui dėl dvigubos pilietybės. Bendrijos pirmininkė Dalia Henkė sako, kad be įstatymo pataisų referendume sunku tikėtis sėkmės.

„Tikėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimas paskelbs referendumą, sprendimas bus priimamas Lietuvoje. Norint įvykdyti Konstitucijos straipsnio pakeitimą, reikia surinkti 1 milijoną 300 Lietuvos piliečių balsų. Užsienyje gyvenančių bei turinčių balsavimo teisę LR piliečių yra tik 300 tūkstančių, todėl daugiau negu 1 milijono balsų „Už” reikės Lietuvoje ir nepakeitus referendumo kartelės nematome galimybės referendumui įvykti”, – pranešime spaudai cituojama Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė Dalia Henkė.

Pasai.

15min.lt

Seimas gegužės 31 d. pradėjo svarstyti siūlymą palengvinti referendumo dėl pilietybės sąlygas. Valdantieji yra registravę pataisą, kad Konstitucijos straipsniui dėl pilietybės pakeisti užtektų daugiau kaip pusės dalyvavusių, bet ne mažiau nei trečdalis visų rinkėjų balsų pritarimo. Šiuo metu visam Konstitucijos pirmajam skirsniiui taikoma griežtesnė tvarka, t. y. jo pakeitimams priimti reikėtų, kad už tai balsuotų daugiau kaip pusė visų balso teisę turinčių piliečių.

LRT

PAGERBTAS SAJŪDŽIO AKTYVISTŲ ATMINIMAS

Minint Sąjūdžio 30-metį, Vilniuje pagerbtas nepriklausomybės tuomet siekusių, buvusių šio judėjimo aktyvistų atminimas.

Be daugelio kitų, aplankytos Laimono Noreikos, Justino Marcinkevičiaus, Arūno Žebriūno, Česlovo Kudabos, Romualdo Ozolo, Kazimiero Antanavičiaus, monsinjoro Kazimiero Vasiliausko amžinojo poilsio vietos.

Iš viso gėlių padėta ant 35 Sąjūdžio aktyvistų kapų. Jų atminimas bus pagerbtas ir sekmadienį Vilniuje vyksiančiuose Sąjūdžio 30-mečiui skirtuose renginiuose.

Būtent birželio 3-ąją 1988-aisiais Mokslų akademijoje susirinkę Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatoriai paskelbė apie šio judėjimo įkūrimą. Vėliau Sąjūdis subūrė šimtus tūkstančių žmonių ir apėmė visą Lietuvą.

LRT

NETEKTIS

Mirė muzikos prodiuseris, žurnalistas Linas Johansonas

Vilnius, gegužės 25 d. (ELTA). Jungtinėse Amerikos Valstijose, Klivlande, gegužės 24 dieną mirė Linas Johansonas, (1959-2018), muzikos prodiuseris, žurnalistas, „Lithuanian News” leidėjas ir redaktorius.

Linui Johansonui buvo labai svarbu, kad pasaulis, anglakalbiai žmonės žinotų kuo daugiau apie Lietuvą. Buvo aktyvus Lietuvių bendruomenės narys.

Netekome šviesios ir stip-

rios dvasios žmogaus, kuris negailėjo savęs, savo energijos visoms žmogiškai atviroms iniciatyvoms tiek kūryboje, muzikoje, tiek gyvenime.

Lino Johansono kūrybinė energija sklido ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Nors Amerikoje gimęs ir užaugęs, kūrybinius projektus įgyvendinęs su įvairių tautų muzikantais, Linas Johansonas visada degė intencija rūpintis Lietuvos reikalais, sako jo bendražygiai Lietuvoje.

TĘSIASI POPIEŽIAUS VIZITO SAVANORIŲ REGISTRACIJA

Tęsiantis popiežiaus Pranciškaus vizito Lietuvoje savanorių registracijai, organizatoriai ragina suskubti. „Šiuo metu turime tikrai daug užsiregistravusių savanorių, tad tie, kas nori dalyvauti, turėtų suskubti. Esame paskelbę, kad savanorių registracija bus atidaryta iki rugpjūčio 1 d., tačiau dėl didelio savanorių registracijų kiekio, gali tekti ją uždaryti anksčiau”, – informuoja organizacinio komiteto atstovė Toma Bružaitė.

„Vienintelis apribojimas savanoriams – savanorystės metu jiems turi būti suėję 16 metų. Žinoma, tai nebus muzikos festivalis, bet pažadame išskirtinę patirtį – tikrai bus, ką prisiminti ir vaikams papasakoti”, – organizatorių vardu sakė T. Bružaitė. Organizatoriai stengsis, kad savanoriai galėtų pamatyti popiežių ne vien ekrane, rašoma LRT.lt siųstame pranešime.

Tačiau kol kas sunku pasakyti, kokių privilegijų turės renginio savanoriai. „Kaip Dievas duos”, – pašmaikštavo organizacinio komiteto atstovė Kamilė Janulytė.

„Savanorio registracijos anketą užpildę ir pakviesti savanoriauti žmonės turės galimybę ne tik dalyvauti istoriniame įvykyje, bet patys prisidėti priimant Lietuvoje šį garbingą ir kartu labai paprastą svečių. Popiežius Pranciškus garsėja savo netikėtais poelgiais, dažnai didelį dėmesį skirdamas būtent tiems, kurie patarnauja kitiems ir kasdienybėje, ir įvairių renginių metu”, – sakė T. Bružaitė.

Savanorių pagalbos prireiks ne tik paties vizito dienomis, bet ir savaitę iki renginio bei keletą dienų po jo. Savanoriai padės įrengti susitikimą su popiežiumi vietas ir paruošti kelius, kuriais Vilniuje ir Kaune važiuos Pranciškus, kad visi norintys galėtų kuo patogiau su juo pasimatyti.

Vizito metu savanoriai budės popiežiaus kelyje, teiks informaciją apie renginius, nukreips žmones į sektorius ir pan. Savanoriai darbuosis liturgijos, logistikos, tvarkos ir srautų valdymo, informacijos palapinių komandose.

Po renginio savanoriai padės sutvarkyti renginių vietas: patraukti ir išardyti susitikimo vietų ir kelių atitvarus bei ženklus, surinkti šiukšles, sudėti į vietas naudotus daiktus ir t. t.

„Šiuo metu ruošiamės visų atvykstančiųjų registracijai, priimti didelį kiekį žmonių. Registracija bus atidaryta nuo rugpjūčio pradžios, bet žmonės jau šiandien savo parapijose gali kreiptis į kunigus, klebonus, burtis į grupes, o tada jau klebonai juos oficialiai užregistruos”, – aiškina K. Janulytė.

Popiežius Pranciškus atvyks į Lietuvą 2018 m. rugsėjo 22–23 d. Šeštadienį, rugsėjo

„DIRVAI” AUKOJO:

M.Pautienis, W. Barnstable, MA.....	150
G.Bartkus, Mansfield, OH.....	45
R.Petrauskienė, Missouri, TX	45
S.Lee, Seminole, FL	30
B.Banaitis, Plymouth, MA.....	25
J.Cernius, Glendale, CA.....	20
K.Vaičaitis, Palos Hills, IL.....	20

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

SIPA/Scanpix nuotr.

22 d., jis lankysis Vilniuje, kur Katedros aikštėje vyks susitikimas su jaunimu, numatomi ir kiti renginiai. Sekmadienį, rugsėjo 23 d., popiežius aukos šventąsias Mišias Kaune, Santakoje. Vėliau popiežius vyks į Latviją ir Estiją.

Kaip tapti savanoriu?

Savanorio anketą galima rasti svetainėje **popieziaus-vizitas.lt**. Anketą galima užpildyti iki rugpjūčio 1 d. Jei norinčių savanoriauti bus daugiau nei savanorystės vietų, pirmenybė bus teikiama anksčiau užsiregistravusiems.

LRT

VILIOJANTI PROGA

Pranešame, kad „Vilties” draugija, „Dirvos” leidėja, saugo 1959-2018 m. „Dirvos” archyvines popierines laidas.

Senesnės laidos žuvo per 1975 m. įvykusį gaisrą. Mes taip pat turime 2000-2018 m. archyvinių laidų CD ir „flash drive” versijas. „Vilties” draugija kviečia savo skaitytojus, jų šeimos narius ar draugus įsigyti juos dominančias 1998-2018 m. „Dirvos” laidas (popierines versijas). Jos yra geros būklės. Jų metinės laidos skaičiai įvairuoja nuo 26 iki 52 (dėl įvairių priežasčių, metams slenkant, jų skaičius buvo sumažintas, - aut.). Vieno numerio kaina \$2.00, siuntos mokestis pagal užsisakytą laidų skaičių. Visi užsakymai turi būti apmokėti iš anksto. Primename, kad laidų skaičius yra ribotas. Daugiau informacijos galima gauti skambinant

tel. 1 (216) 531-8150, faksas 1 (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

„Vilties” draugijos valdyba, „Dirvos” leidėja.

LIETUVOS ŠOKĖJOS GRĮŽO SU MEDALIAIS
IŠ PASAULIO ŠIUOLAIKINIŲ ŠOKIŲ ČEMPIONATO

Lietuvos atstovės Puloje (Kroatija). *Asmeninio archyvo nuotr.*

Birželio 2 d., Puloje (Kroatija) pasibaigusiame 16-ajame pasaulio šiuolaikinių šokių čempionato (*World Championship in Modern dance sport*) Lietuvos komandos

iškovojo aukso ir sidabro medalius.
Penkias dienas vykusiam renginyje, 19 skirtingų šokių stilių, šešiose kategorijose varžėsi šokėjai iš 17 pasaulio šalių. Kauniečiai varžėsi „Fantasy Show Formation” ir „Free Dance Category Formation” kategorijose. Kasmet kovojantys dėl kelialapio į pasaulio čempionatą, šokėjai žino, jog čia susirenka visi stipriausi pasaulio kolektyvai – tvyranti įtampa juntama ore, nors komandinė dvasia daugelį metų gyvuojančiame kolektyve perduodama iš kartos į kartą.
„Mode” komanda (šokėjos iki 9 metų amžiaus) „Mini” amžiaus kategorijoje su šoku, alsuojančiu vasara ir perpildytu šokėjų šypsenomis, nusileido tik Serbijos komandai.
„Demo” komanda (šokėjos nuo 9 metų amžiaus) „Youth” amžiaus kategorijoje, besididžiuodamos savimi ir spausdamos rankose Lietuvos trispalvę, ant pirmo pakylės laiptelio lipo po energingo šokio, sukėlusio visiems norą judėti ir apjungusio populiariausias šokių muzikos dainas.
Ant žemesnių pakylės laiptelių stojo Serbijos ir trys komandos iš Vengrijos. Su antru šoku Lietuvos šokėjos užėmė penktąją vietą tarp 11 komandų.
Mažieji šokėjai dalyvavo ir praėjusiais metais Vengrijoje vykusiam 15-tajame pasaulio čempionate: „Demo” komanda tapo čempione, o „Mode” užėmė garbingą trečią vietą. **LRT**

S. RITTERIS IR D. NEMERAVIČIUS TRIUMFAVO PASAULIO TAURĖS ETAPE

Serbijos sostinėje Belgrade vykstančiame pirmajame pasaulio irklavimo taurės etape vyrų porinių dviviečių valčių klasėje aukso medalius iškovojo lietuviai Saulius Ritteris ir Dovydas Nemeravičius.
Finale birželio 3 d., sekmadienį Lietuvos atstovai 2000 m distanciją įveikė per 6 min. 8,29 sek.
Antrąją vietą užėmė britai Angusas Groomas ir Jackas Beaumontas (6.09,08), trečiąją – vokiečiai Timo Piontek bei Larsas Hartigas (6.10,70).
Moterų porinių dviviečių valčių varžybose lietuvės Milda Valčiukaitė ir Ieva Adomavičiūtė iškovojo bronzos medalius. Jos finale finišavo per 6 min. 50,95 sek.
Nugalėjo olandės Roos de Jong ir Lisa Scheenaard (6.47,69). **ELTA**

Vyrų porinių dviviečių valčių klasėje aukso medalius iškovojo lietuviai Saulius Ritteris (kairėje) ir Dovydas Nemeravičius. *„Facebook” nuotr.*

Š. JASIKEVIČIUS – KAUNO MIESTO GARBĖS PILIETIS

Kauno savivaldybės taryba antradienį suteikė „Žalgirio” krepšinio komandos vyriausiajam treneriui Šarūnui Jasikevičiui miesto garbės piliečio vardą.
„Žalgirio” krepšinio klubo treneris Š. Jasikevičius yra vienas ryškiausių ir titulučiausių Lietuvos krepšinininkų Europoje, todėl buvo priimtas vieningas sprendimas siūlyti suteikti garbės piliečio vardą Š. Jasikevičiui”, – paskelbė Kauno miesto savivaldybės Apdovanojimų komisijos pirmininkas Benjaminas Želvys.
Sprendimui pritarta vienbalsiai, jį palydėjo plojimai.
Š. Jasikevičiaus vedamas Kauno „Žalgiris” šiomet Eurolygoje užėmė trečiąją vietą.
Kauno miesto garbės piliečio vardas nuo 1991-ųjų teikiamas nusipelnusiems asmenims, savo darbais ir veikla meno, mokslo, kultūros, sporto ir visuomeninėje bei kitose srityse garsinantiems Kauno miesto vardą Lietuvoje ir svetur, taip pat už svarų indėlį kuriant Kauno miesto gyventojų kultūrinę, ekonominę, socialinę ir dvasinę gerovę.
1997 metais Kauno garbės piliečių paskelbtas kitas garsus Lietuvos krepšininkas – Arvydas Sabonis.
Prezidentė Š. Jasikevičių pagerbs valstybiniu apdovanojimu
Prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 6 d. proga Kauno „Žalgirio” trenerį Šarūną Jasikevičių apdovanos valstybiniu apdovanojimu. Apie tai 15min informavo prezidentės spaudos tarnyba.
Tai tarnyba pranešė atsakydama į 15min klausimą, ar „Žalgiriui” prezidentūra už gerą pasirodymą Eurolygoje ketina skirti kokią nors premiją ar kitaip atsidėkoti.
D. Grybauskaitė kasmet Liepos 6-osios – Valstybės dienos – išvakarėse už nuopelnus Lietuvos Respublikai ir už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje apdovanoja Lietuvos ir užsienio valstybių piliečius.
Tai Š. Jasikevičiui nebus pirmasis valstybinis apdovanojimas. Dar būdamas krepšinininku jis 2001 m. yra gavęs LDK Gedimino ordino Komandoro kryžių, 2003 m. – Ordino „Už nuopelnus Lietuvai” didįjį kryžių, o 2007 m. – LDK Gedimino ordino Komandoro didįjį kryžių. **LRT**

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Savings 1.20%
IRA 1.40%

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency